Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 278 (6254) | 3 снежня 1938 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

У гонар дня Сталінскай Канстытуцыі.
Настаўнікі Віцебска выражаюць гнеўны пратэст супроць крывавых падзей у Германіі.
Народны пясняр Джамбул у Маскве.
Сталінская Канстытуцыя ў народнай творчасці.
ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:
І. Кіслік — За сур'ёзную перабудову партыйнай прапаганды.
В. Заікін — Пытанні і адказы.
М. Манкевіч, Т. Несцераў, Я. Каплан — Бяздзельнік у ролі інструктара абкома.
Сход партыйнага актыва Полацка.
АРТЫКУЛЫ:
А. Вышынскі — Пад сцягам вялікай Сталінскай Канстытуцыі.
М. Грынблат—Сталіну дзякуй. усю ды гучыць.
Ерузалімчык — Хутчэй ліквідаваць адставанне лесазагатовак.
ЗА РУБЯЖОМ:
Тэлеграма іспанскай дэлегацыі ВЦСПС.
Адкліканне іспанскага пасла ў Бруселі.
Узмацненне фашысцкага тэрора ў Судэцкай вобласці.
Паход французскай рэакцыі на рабочы клас.
Новы састаў чэхаславацкага ўрада.
Германія эксплаатуе Чэхаславакію.
На франтах у Іспаніі.

УЗОРНА ПАДРЫХТАВАЦЦА ДА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ!

Калгасная вёска паспяхова завяршае сельскагаспадарчы год, яна ўшчыльную падыходзіць да канчатковага размеркавання багатых даходаў, якія заваяваны добрасумленнай гадовай працай на калгасных палях, на соцыялістычных фермах. Не гледзячы на неспрыяючыя кліматычныя ўмовы, сотні калгасаў рэспублікі не толькі здолелі замацаваць поспехі высокаўраджайнага 1937 года, але атрымалі яшчэ больш высокі ўраджай, чым у мінулым годзе. Самае радаснае заключаецца ў тым, што многія калгасы навучыліся атрымліваць высокія ўстойлівыя ўраджаі з года ў год.

Напрыклад, калгас «Совецкая Беларусь», Тураўскага раёна, вось ужо два годы, як атрымлівае сярэдні ўраджай усіх зернавых і бабовых культур па 16,4 цэнтнера з гектара і бульбы па 204,7 цнт. з гектара. Калгас «XII Кастрычнік» два годы падрад атрымлівае па 15,5 цнт. зернавых і па 204 цнт. бульбы з гектара.

З года ў год атрымлівае высокі ўраджай ільну калгас «Юны мір», Дрысенскага раёна. У гэтым годзе ён пасеяў 89 гектараў селекцыйнага ільну. З кожнага гектара атрымана па 5,44 цнт. ільнасемя, а перадавое звяно тав. Місюка з 8 гектараў сабрала па 6,5 цнт. з гектара. За ільнасемя калгас атрымлівае 226.000 руб. даходаў.

Падобных фактаў можна прывесці многа. І ўсе яны паказваюць, якія вялікія магчымасці закладзены ў калгасным ладзе. Яны паказваюць, што толькі соцыялістычнае земляробства, якое абапіраецца на высокую машынную тэхніку, на перадавую агранавуку, здольна перамагчы капрызы прыроды і прыносіць багатыя ўраджаі і заможнасць працоўнаму сялянству.

Высокі ўраджай самацёкам не даецца. Яго трэба заваяваць. І ў першую чаргу заваяваць ўзорнай падрыхтоўкай да веснавой сяўбы. Перадавыя калгасы рэспублікі ўжо зараз энергічна рыхтуюцца да веснавой сяўбы 1939 года.

Вось, напрыклад, калгас «Брыгадзір», Аршанскага раёна. Ен навучыўся з года ў год атрымліваць высокія ўраджаі ільну. У гэтым годзе з 35 гектараў пасеянага ільну тут сабрана па 6 цнт. ільнасемя і па 6,6 цнт. ільнавалакна з гектара. Абапіраючыся на набыты стаханаўцамі ільнаводства вопыт, калгас ужо актыўна рыхтуецца да веснавой сяўбы. Пад лён поўнасцю падрыхтавана глеба, засыпана высокаякаснае насенне. Пад зябліва былі ўнесены мінеральныя ўгнаенні. Цяпер у калгасе прыступілі да збору попелу і іншых мясцовых угнаенняў.

Калгас «Новае жыццё», Шклоўскага раёна, — адзін з перадавых калгасаў па ўраджайнасці ільну — ужо арганізаваў пастаянныя ільняныя звенні. Закуплена мінеральнае ўгнаенне, загатаўляецца курыны памёт. Пад зябліва высеена мінеральнае ўгнаенне, загатоўлен торф для мульчыравання.

Падобных фактаў можна прывесці многа. Трэба, аднак, прызнаць, што ў большасці раёнаў і калгасаў яшчэ не разгорнута сапраўдная большэвіцкая барацьба за ўраджай будучага года.

Узяць, напрыклад, такое рашаючае пытанне, як падрыхтоўка трактарнага парка. Насычанасць калгаснай вёскі трактарамі і іншымі сельскагаспадарчымі машынамі расце з кожным днём. Ужо цяпер машынна-трактарныя станцыі рэспублікі маюць каля 8 тыс. трактараў, а да вясны іх будзе больш. Аднак, мала мець трактары. Іх трэба вывезці ў поле ў поўнай баявой гатоўнасці, іх трэба забяспечыць высокакваліфікаванымі трактарыстамі.

Як-жа арганізаван рамонт трактараў? Больш чым нездавальняюча. Па вестках Наркамзема, адрамантавана толькі 55 трактараў. Інакш кажучы, план рамонту выканан толькі на 6,5 проц. Каб уявіць сабе, якую бесклапотнасць праяўляюць некаторыя зямельныя работнікі да арганізацыі рамонту, дастаткова сказаць, што па ўсіх МТС Гомельскай вобласці адрамантаваны... два трактары. Такім чынам, многія МТС да рамонту трактараў проста не прыступілі.

Прымінская машынна - трактарная майстэрня (Барысаўскі раён) абслугоўвае 8 МТС суседніх раёнаў. Рамонтная кампанія засцігла майстэрню знянацку. Памяшканне майстэрні не адрамантавана, няма патрэбных станкоў і інструментаў. З-за адсутнасці электраматора не працуе і станок для шліфоўкі каленчатых валаў. Майстэрня не забяспечана кваліфікаванымі кадрамі. У бягучым квартале МТМ павінна адрамантаваць 98 матораў, распачат-жа рамонт толькі 6 матораў. Адсутнасць клопатаў аб задаволенні культурна-бытавых запатрабаванняў рабочых прывяло да вялікай цякучасці рабочай сілы.

Неабходна зараз-жа папярэдзіць паўтарэнне ганебнай практыкі мінулага года, калі ў некаторых раёнах да пачатку палявых работ многа трактараў аказалася неадрамантаванымі. Зямельныя работнікі абавязаны зрабіць усё неабходнае, каб наверстаць упушчанае, арганізаваць большэвіцкі парадак у майстэрнях і забяспечыць своечасовае і высокаякаснае завяршэнне рамонту трактараў і іншых машын.

Разам з гэтым трэба ўзорна падрыхтаваць да вясны коней. Толькі правільнае спалучэнне работы механічнай і жывой цягавай сілы забяспечыць паспяховае правядзенне веснавой сяўбы. Гэта многа раз даказана на практыцы. І ўсё-ж, у некаторых раёнах коней да вясны не рыхтуюць. Больш таго, карыстаючыся папусціцельствам кіруючых арганізацый, у асобных раёнах на канюшнях працягвае арудваць варожае ахвосце, якое беспакарана выводзіць са строю конскае пагалоўе.

У Менскім раёне, напрыклад, справа дайшла да таго, што за апошнія тры месяцы абартавала 181 конематка. Прычым, аборты павялічваюцца з месяца ў месяц. Усе яны з'яўляюцца рэзультатам варварскіх адносін да коней, абязлічкі на канюшнях, рэзультатам нядобраякаснага паення, кармлення.

Што гэта, калі не прамое забыццё раённымі арганізацыямі свайго прамога абавязку — змагацца за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы! Як могуць прайсці міма падобнай шкодніцкай практыкі райком КП(б)Б і райвыканком Менскага сельскага раёна! Незразумела таксама, чаму церпяць такое становішча кіруючыя арганізацыі Менскай вобласці?

Пара не на словах, а на справе змагацца за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва ў конегадоўлі. Пара па-большэвіцку ўзяцца за падрыхтоўку конскага пагалоўя да веснавой сяўбы.

Няма патрэбы даказваць рашаючай ролі якасці насеннага матэрыялу для будучага ўраджаю. Не выпадкова ворагі народа, якія арудвалі ў зямельных органах, усяляк заблытвалі насенную гаспадарку. Змагаючыся за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы, партыя і ўрад прынялі ўсе захады да таго, каб карэнным чынам палепшыць справу насеннаводства. Стварыўшы гэтыя ўмовы, урад абавязаў, пачынаючы з 1939 года, праводзіць сяўбу збожжавых толькі сартавым насеннем. Пакуль-што зямельныя органы рэспублікі не арганізавалі барацьбы за падрыхтоўку высокаякаснага насення да вясны. Дастаткова сказаць, што па большасці раёнаў рэспублікі нават не закончана засыпка насення. Але справа не толькі ў засыпцы. Прадстаіць вялікая работа па палепшанню пасеўных якасцей насення, па добраму яго захаванню і падрыхтоўцы да сяўбы. Маруднасць, якая праяўляецца многімі зямельнымі арганізацыямі, не можа быць цярпімай. Барацьба за высокаякаснае насенне павінна прыкаваць увагу не толькі зямельных, але і партыйных і совецкіх арганізацый.

Стаханаўцы накапілі багацейшы вопыт у барацьбе за высокі сталінскі ўраджай. Гэты вопыт павінен стаць здабыткам усіх калгаснікаў і калгасніц рэспублікі, каб на яго аснове ў 1939 годзе атрымаць рашаючыя поспехі па ўраджайнасці не толькі ў асобных, але ва ўсіх раёнах і калгасах рэспублікі. І таму, барацьба за авалоданне калгаснікамі перадавой агратэхнікай, за падрыхтоўку да вясны высокакваліфікаваных кадраў масавых кваліфікацый, за распаўсюджванне выдатнага вопыту стаханаўцаў — з'яўляецца кроўнай справай кожнага зямельнага работніка, усяго калгаснага актыва. Партыяй і ўрадам створаны ўсе ўмовы для таго, каб у 1939 годзе заваяваць небывала высокі ўраджай. Справа цяпер у нас саміх, ва ўмелай большэвіцкай рабоце па падрыхтоўцы да вясны.

1 жніўня 1939 года адкрыецца Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка. Калгасная вёска будзе дэманстраваць грандыёзныя перамогі соцыялістычнага земляробства. Справа гонару ўсіх партыйных і совецкіх арганізацый, усіх зямельных работнікаў рэспублікі ўзначаліць соцыялістычнае спаборніцтва мас калгаснікаў за права ўдзелу ў сельскагаспадарчай выстаўцы, за высокі сталінскі ўраджай у будучым годзе.

АРКТЫЧНЫ РЭЙС САМАЛЁТА ВА ЎМОВАХ ПАЛЯРНАЙ НОЧЫ

БУХТА ТІКСІ, 1 снежня **(Спец. кар. ТАСС)**. Учора ў Тіксі прыбыў лінейны самалёт ленскай авіягрупы Галоўнага ўпраўлення Паўночнага марскога шляху, пілатуемы лётчыкам тав. Гур'евым. Самалёт даставіў з Якуцка дзесяткі экземпляраў падручніка «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», літаратурныя навінкі, газеты і пошту.

Гэта — першы ў гісторыі авіяцыі зімні арктычны рэйс лінейнага самалёта ва ўмовах палярнай ночы.

Сёння самалёт варочаецца ў Якуцк. Ен даставіць пісьмы палярнікаў да родных і знаёмых.

Такім чынам устанаўляюцца рэгулярныя паветраныя зносіны Якуцк — Тіксі.

ПАХОД ФРАНЦУЗСКАЙ РЭАКЦЫІ СУПРОЦЬ РАБОЧАГА КЛАСА

ПАРЫЖ, 2 снежня. (ТАСС). Рабочы друк паведамляе, што ўрад, буйныя прадпрыемцы, грамадзянскія і ваенныя трыбуналы бязлітасна распраўляюцца з рабочымі, служачымі і чыноўнікамі, якія не працавалі ў дзень 30 лістапада. Велізарны маштаб рэпрэсій сведчыць аб тым, што ахоп забастоўкай быў больш значным, чым гэта паказвалі афіцыяльныя даныя, апублікаваныя 30 лістапада. Рэпрэсіі маюць мэтай не толькі нанесці ўдар па ўдзельніках забастоўкі, але і разбурыць профсаюзныя арганізацыі. Ва ўсіх буйных цэнтрах вугальнай, хімічнай і металургічнай прамысловасці прадпрыемцы абвяшчаюць лакауты і пасылаюць індывідуальны апытальнік кожнаму рабочаму з патрабаваннем, каб ён, наймаючыся зноў на работу, прыняў усе ўмовы, якія змешчаны ў апытальніку, замяняючым сабой дагавор паміж прадпрыемцам і рабочым. У Парыжскім раёне звольнена 100 тысяч рабочых металістаў, будаўнікоў, рабочых хімічных прадпрыемстваў, тэкстыльных і інш. Прадпрыемцы ўсіх абутковых фабрык Парыжскага раёна абвясцілі лакаут. 90 працантаў рабочых гэтых фабрык прымалі ўдзел у забастоўцы. У Тулузе звольнены 3 тысячы металістаў нацыяналізаваных авіяцыйных заводаў «Дэвуацін»; закрыт рад іншых заводаў, якія працуюць на нацыянальную абарону, а таксама многія заводы прыватнай прамысловасці.

Закрыты многія арсеналы. У паўночным раёне тэкстыльнай прамысловасці (Лілі, Рубе-Туркуэне і інш.), дзе баставала 80 працантаў усіх рабочых, звольнена каля 100 тысяч рабочых.

Учора па ўсёй Францыі не маглі прыступіць да работы больш 500 тысяч рабочых-металістаў. Учора прадстаўнікі аб'яднанняў металургічнай, будаўнічай, тэкстыльнай, хімічнай, харчовай і скуранай галін прамысловасці апублікавалі паведамленне, у якім гаворыцца, што паводле распараджэння ўрада і старшыні саюза французскіх прадпрыемцаў некалькі сот тысяч рабочых звольнены з учарашняга дня на няпэўны тэрмін. Профсаюзы заяўляюць пратэст супроць рэпрэсій з боку ўрада і капіталістаў і звяртаюцца да ўсіх рабочых з заклікам не падпісваць новых індывідуальных кантрактаў з прадпрыемцамі. Профсаюзы заклікаюць рабочых захоўваць профсаюзную дысцыпліну, аднаўляць работу толькі ў поўным саставе, аказваючы рашучае супраціўленне ўсякім рэпрэсіўным мерам.

РЭПРЭСІІ СУПРОЦЬ УДЗЕЛЬНІКАЎ УСЕАГУЛЬНАЙ ЗАБАСТОЎКІ

ПАРЫЖ, 2 снежня. (ТАСС). На адбыўшайся ўчора пад старшынствам Далад'е нарадзе членаў французскага ўрада было прынята рашэнне аб рэпрэсіях супроць рабочых дзяржаўных прадпрыемстваў і дзяржаўных служачых, прымаўшых удзел ва ўсеагульнай забастоўцы. Рашано пазбавіць мандата прадстаўнікоў профсаюзнага кіраўніцтва ў совеце французскага банка, у совеце нацыянальнага таварыства чыгуначнікаў і т. д. Практычна гутарка ідзе аб адхіленні Жуо ад пасады ў совеце французскага банка, а Семара і Жарыж'она — у совеце нацыянальнага таварыства чыгуначнікаў. Некаторыя дзяржаўныя служачыя звольнены за ўдзел у забастоўцы. Прымаюцца і другія меры, у прыватнасці аддача пад суд чыгуначнікаў, рабочых газавых заводаў, электрастанцый і метро, якія не падначаліліся загадам урада аб мілітарызацыі прадпрыемстваў.

НОВЫ САСТАЎ ЧЭХАСЛАВАЦКАГА ЎРАДА

ПРАГА, 2 снежня. (ТАСС). Прэзідэнт Чэхаславацкай рэспублікі Гаха зацвердзіў новы кабінет міністраў у наступным саставе:

Беран (лідэр фашысцкай партыі «Нацыянальнага адзінства»)—прэм'ер-міністр, Хвалкоўскі—міністр замежных спраў, генерал Сыровы — ваенны міністр, Фішэр (былы начальнік палітычнага аддзела міністэрства ўнутраных спраў)—міністр унутраных спраў, Кальфус — міністр фінансаў, генерал Эліаш—міністр шляхоў зносін, пошты і тэлеграфа; Файерабенд—міністр земляробства і інш. міністры без партфеляў—Сідор (лідэр славацкай нацыянальнай партыі Глінкі) і Гавелка (начальнік канцылярыі новага прэзідэнта, доўгія годы асабісты сакратар Гаха).

На першым пасяджэнні агульнарэспубліканскага ўрада намеснікамі прэм'ер-міністра былі выбраны генерал Сыровы і Сідор. Міністру Гавелка будзе даручан аддзел прапаганды.

Агалашэнне ўрадавай дэкларацыі ў парламенце чакаецца толькі на будучым тыдні. На першым пасяджэнні кабінета міністраў прэм'ер Беран падкрэсліў дзве асноўныя мэты новага ўрада:

1) Дасягненне поўнага пагаднення і супрацоўніцтва з усімі суседнімі дзяржавамі;

2) Быстрае і радыкальнае вырашэнне задач унутранай палітыкі чэхаславацкага ўрада.

Германія эксплаатуе Чэхаславакію

ПРАГА, 2 снежня. (ТАСС). Чэхаславацкая дзяржаўная «хлебная манаполія», якая знаходзіцца пад кіраўніцтвам міністра земляробства Файерабенда, прадала Германіі 1.800 вагонаў пшаніцы па цэнах, значна больш нізкіх, чым існуюць у Чэхаславакіі.

У той-жа час Германія, якая абавязалася пастаўляць Чэхаславакіі 2.200 вагонаў вугалю штодзённа (з акупіраванага каменна-вугальнага басейна паўночна-заходняй Чэхіі), адпускае ёй усяго 300 вагонаў у дзень, ды і то па цане, павышанай на 45 працантаў у параўнанні з цэнамі, існаваўшымі ў Чэхаславакіі да акупацыі.

УРУЧЭННЕ ОРДЭНА ЛЕНІНА НАРОДНАМУ ПЕСНЯРУ КАЗАХСТАНА ДЖАМБУЛУ

Масква радушна сустрэла народнага песняра Казахстана тав. Джамбула Джабаева. Уся грамадскасць сталіцы пастойна чэствуе выдаючагася прадстаўніка казахскага народа Джамбула, які васпявае ў сваіх натхнёных песнях шчаслівае жыццё совецкай краіны.

Днём 2 снежня ў Крэмлі Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР тав. М. І. Калінін уручыў Джамбулу ордэн Леніна, якім старэйшы акын узнагароджан у сувязі з 75-годдзем сваёй творчай дзейнасці.

Тав. М. І. Калінін цёпла віншаваў акына і пажадаў яму здароўя і далейшай плённай дзейнасці на карысць совецкага народа. Радасна ўсхваляваны, Джамбул горача дзякаваў партыю і ўрад за высокую ўзнагароду.

(ТАСС).

НАСТАЎНІКІ ВІЦЕБСКА ВЫРАЖАЮЦЬ ГНЕЎНЫ ПРАТЭСТ СУПРОЦЬ КРЫВАВЫХ ПАДЗЕЙ У ГЕРМАНІІ

ВІЦЕБСК. **(Кар. «Звязды»)**. Звыш 400 настаўнікаў гор. Віцебска сабраліся ў клубе «Профінтэрн», каб калектыўна выказаць свой пратэст супроць фашысцкіх пагромаў у Германіі над яўрэйскім насельніцтвам.

— Яўрэйскія пагромы, — гаворыць дырэктар 10-й сталінскай школы тав. Варанёнак, — гэта агонія фашызма перад яго пагібеллю. Свет не даруе крываваму фашызму за ўсе яго злачынствы. Прагрэсіўнае чалавецтва ўсяго свету праклінае фашыстаў, якія нясуць вайну, разруху, голад і бядоты.

З хвалюючай прамовай выступіў настаўнік 6-й школы тав. Лукашэнка.

Удзельнікі мітынга вынеслі наступную рэзалюцыю:

«Мы, настаўнікі гор. Віцебска, з пачуццём велізарнейшага гневу, разам з усім прагрэсіўным чалавецтвам выказваем сваё абурэнне зверскай крывавай расправай, чынімай фашыстамі-канібаламі над безабаронным яўрэйскім насельніцтвам у Германіі. Крывавыя авантурысты, кучка азвярэлых вырадкаў, натхніцелі міжнароднага разбою занеслі над безабаронным яўрэйскім насельніцтвам акрываўленую сякеру. Расправы з безабаронным яўрэйскім насельніцтвам, пагромы і варварскія бясчынствы, якія арганізавана наладжваюць фашысты па ўсёй Германіі, не маюць больш жудаснага прыкладу ў гісторыі чалавецтва.

Толькі ў вялікай свабоднай совецкай соцыялістычнай краіне, пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі, у брацкай дружбе жывуць, квітнеюць усе нацыянальнасці і народы СССР і рухаюцца наперад да прамяністых вышынь комунізма.

Мы горды і шчаслівы тым, што належым да будаўнікоў гэтага новага свету — надзеі ўсіх прыгнечаных і эксплаатуемых.

З. ЛАРЫСАЎ.

Работніца Віцебскай акулярнай фабрыкі — стаханаўка І. А. ЖАВАРОНКАВА, якая выконвае вытворчую праграму на 225 проц.
Фото С. Грына.

У ГОНАР ДНЯ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

★★★

РЭСПУБЛІКА СУСТРАКАЕ ЎСЕНАРОДНАЕ СВЯТА

Працоўныя БССР радасна сустракаюць Дзень Сталінскай Канстытуцыі.

Дзейна рыхтуюцца да святочных вечароў гурткі мастацкай самадзейнасці менскіх клубаў будаўнікоў, металістаў і інш. Ансамбль песні і пляскі клуба будаўнікоў выступіць з выкананнем песень і частушак аб Сталінскай Канстытуцыі СССР. Хор клуба металістаў развучвае песні, прысвечаныя героям баёў ля возера Хасан і Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Пачалося ўжо святочнае ўпрыгожанне Менска. На пляцу Волі велізарным веерам устаноўлены 11 вялікіх чырвоных сцягаў. На іх выдзяляюцца партрэты любімых правадыроў працоўных— Леніна і Сталіна, герб СССР і гербы 11 саюзных рэспублік.

У бабруйскім клубе медыцынскіх работнікаў адбудуцца два святочныя вечары, на якіх выступяць драматычны, харавы і танцавальны гурткі.

Таксама весела правядуць Дзень Сталінскай Канстытуцыі шчаслівыя совецкія дзеці. Вялікія ўрачыстыя ранішнікі і вечары наладжваюцца ў менскім Палацы піянераў. Піянеры і школьнікі Бабруйска збяруцца 5 снежня на ранішнік у свой Дом піянераў. У выступленнях балетнага, харавога, драматычнага гурткоў прымуць удзел 150 рэбят. У дзень свята ў лютавіцкай школе, Чырвонаслабодскага раёна, перад школьнікамі і бацькамі выступяць удзельнікі гурткоў мастацкай самадзейнасці з дэкламацыяй, прысвечанай Сталінскай Канстытуцыі.

КРЫВАНОСАЎСКАЯ ЯЗДА

Перадавыя стаханаўцы-крываносаўцы Менскага чыгуначнага вузла, рыхтуючыся да ўсенароднага свята—Дня Сталінскай Канстытуцыі, паказваюць добрыя ўзоры ў рабоце.

Машыністы паравоза «СО» тт. Багацель і Караткоў сістэматычна водзяць паязды з перавыкананнем норм тэхнічнай скорасці. Днямі тав. Караткоў правёў поезд № 1043 вагою 1.500 тон, замест нормы 1.300 тон, перавыканаўшы тэхнічную скорасць на 2 з палавінай кілометра. Тав. Багацель правёў поезд № 1060 з скорасцю ў 50 кілометраў у гадзіну, пры заданні 33,3 клм.

Токар-стаханавец механічнага цэха паравознага дэпо комуніст тав. Яромка штодзень выконвае норму на 270—300 працантаў, комсамолец тав. Харэвіч — на 270—290 проц.

БАЙЦЫ РЫХТУЮЦЦА ДА ЎСЕНАРОДНАГА СВЯТА

У Н-скай часці шырока разгорнута падрыхтоўка да свята другой гадавіны Сталінскай Канстытуцыі. Агітатары праводзяць сярод байцоў гутаркі аб перамогах краіны соцыялізма, аб росквіце дружбы народаў СССР. Малады баец тав. Воранаў правёў гутаркі на тэмы: «Сталінская Канстытуцыя — самы дэмакратычны закон у свеце», «Сталінская Канстытуцыя — вынік перамогі соцыялізма ў нашай краіне».

У ленінскім пакоі абсталявана выстаўка ў лічбах і фотадакументах, адлюстроўваючая поспехі соцыялістычнай радзімы.

Маладыя байцы Дзень Канстытуцыі сустракаюць першымі дасягненнямі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Тт. Макорта, Рабаконь на аснове выдатнага вывучэння тэхнікі дабіліся перавыканання нарматываў у баявой вучобе на 200 проц.

У авангардзе спаборніцтва—комуністы і комсамольцы

На менскай швейнай фабрыцы «Кастрычнік» шырока разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва на дастойную сустрэчу гістарычных дат — Дня Сталінскай Канстытуцыі і гадавіны выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

За лістапад фабрыка выканала свой план на 108,9 проц. Рабочыя і работніцы змагаюцца за завяршэнне галавой праграмы. За апошнія два месяцы колькасць стаханаўцаў павялічылася на 122 чалавекі. Пяршынства ў спаборніцтве трымаюць комуністы і комсамольцы, яны з'яўляюцца авангардам на вытворчасці. Члены партыі тт. Марозаў і Альперовіч выконваюць свае нормы сістэматычна на 240 проц. Кандыдат партыі тав. Сахарава (першы цэх) норму выконвае на 202 проц., уцюжчык тав. Багамолаў (кандыдат партыі)—на 192,9 проц. У два разы перавыконвае сваю норму член партыі тав. Фрэнклах Сара.

Комсамолец тав. Дворкін Леў Ізраілевіч (шапачны цэх) дае 380 проц. нормы, Майзельс М. П. (закройны цэх) — 280 проц. Комсамольска-маладзёжная брыгада Тарана Іосіфа выконвае сваё заданне на 118 проц. і больш. Гэтай брыгадзе прысвоена імя XX-годдзя ВЛКСМ. Комсамолкі-стаханаўкі тт. Нерац Дуня, Акуліч Валенціна павысілі сваю выпрацоўку на 168 — 220 проц.

Прыкладу комуністаў і комсамольцаў на фабрыцы следуюць беспартыйныя рабочыя і работніцы.

Арганізаваны два новыя калгасы

ЧАШНІКІ. Нядаўна ў Цяпінскім сельсовеце арганізаваны два новыя калгасы — імя Калініна і «Пятае снежня». Гэтыя калгасы аб'яднаны з 60 гаспадарак аднаасобнікаў.

Выканаўшы дзяржаўныя абавязацельствы, шэсць аднаасобнікаў уступілі ў калгас «Колас», Чарэйскага сельсовета.

Усяго па раёну ў калгасы прынята 287 аднаасобнікаў.

С. РАЗВАДОЎСКІ.

***

СТАРЫЯ ДАРОГІ. Вялікую растлумачальную работу з аднаасобнікамі вёскі Сінягова правялі актывісты калгаса імя Варашылава, Пасецкага сельсовета. Днямі восем аднаасобнікаў уліліся ў гэты калгас.

12 аднаасобных гаспадарак уступілі ў калгас «8-е сакавіка», Крынкаўскага сельсовета. Новапрынятыя калгаснікі Іван Цыбульскі, Васіль Пузік і іншыя заявілі, што ў калгасе яны будуць працаваць чэсна, даб'юцца заможнага і шчаслівага жыцця.

К. САНКЕВІЧ.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

ЗА СУР'ЁЗНУЮ ПЕРАБУДОВУ ПАРТЫЙНАЙ ПРАПАГАНДЫ

Партыйныя і непартыйныя большавікі Віцебскай вобласці з велізарным палітычным уздымам сустрэлі і аднагалосна адобрылі пастанову ЦК ВКП(б) «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

На працоўных сходах, прысвечаных абмеркаванню гістарычнай пастановы ЦК ВКП(б), комуністы, комсамольцы, савецкая інтэлігенцыя, рабочыя і калгаснікі аднагалосна падкрэсліваюць значэнне гэтага сталінскага дакумента. У працоўных амаль яны выказваюць сваё жаданне і імкненне да самастойнага вывучэння гісторыі большэвіцкай партыі.

У партыйнай арганізацыі фанернага завода інжынер-комуніст тав. Аляксандраў на сходзе заявіў:

— Раней мяне абавязвалі вучыцца толькі ў гуртках. Ад такой вучобы я не меў ніякай карысці. Яна не расшырала маіх ведаў. Калі зараз я прыступіў да самастойнай работы над гісторыяй ВКП(б), то адразу адчуў, што індывідуальная вучоба — лепшая форма глыбокага вывучэння рэвалюцыйнай тэорыі.

— Цяпер я вызваліўся ад непатрэбнай апекі, — гаворыць кандыдат партыі тав. Разум, — яна тармазіла мой ідэйна-палітычны рост. Шкалярскія метады вучобы мне непатрэбны. Я маю дастатковую падрыхтоўку, каб самастойна працаваць над вывучэннем «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», мне патрэбна дапамога кансультантаў і лекцыямі.

У выніку адсутнасці ўвагі з боку гаркома і райкомаў партыі да справы ідэйнага ўзбраення нашых кадраў мы мелі ў нашай вобласці шмат недахопаў у пастаноўцы прапагандысцкай работы. Так, напрыклад, у Лёзненскім раёне гурткі ўкамплектоўваліся ...

Далёка не ўсюды падбіраліся тэарэтычна падрыхтаваныя прапагандысты. Вельмі часта прапагандысты выкрывалі палітычна непісьменных людзей. Вось яркі прыклад. У гуртку пры Рас...

...пяскім сельсовеце, Сеннянскага раёна, прапагандыст тав. Бурдо растлумачваў слухачам, што «...рэлігія ёсць навука, яная ... арыфметыцы, фізіцы і прыродазнаўстве...» і далей на пытанне «чаму Расія была жандарам Еўропы?», адказаў, што «у Расіі было многа жандараў і іх хапіла на ўсю Еўропу» (?!).

Прайшоўшы днямі пленум Віцебскага абкома партыі абмеркаваў пастанову ЦК ВКП(б) аб пастаноўцы партыйнай прапаганды і намеціў канкрэтныя мерапрыемствы па яе рэалізацыі. Пленум абавязаў абком, гаркам і райкомы, каб усе адкрытыя лекцыі забяспечваліся кваліфікаванымі лектарамі, указаў тэрміны адбору лепшых прапагандыстаў.

Для аказання канкрэтнай дапамогі райкомам у перабудове партыйнай прапаганды абком партыі накіроўвае ў раёны групу кваліфікаваных прапагандыстаў, якія дапамогуць райкомам у падборы прапагандысцкіх кадраў, а таксама правядуць кансультацыі з вывучаючымі «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)».

У рад раёнаў вобласці — Лепелі, Полацку, Оршы, Дуброўне, Чашніках, Бешанковічах, Сіроціне і інш. — праведзены адкрытыя лекцыі па гісторыі ВКП(б). Гэтыя лекцыі выклікалі вялікую зацікаўленасць у слухачоў і прайшлі ажыўлена.

Асаблівую ўвагу ...

На бліжэйшы час намечана правядзенне ...

Вялікая задача ...

І. А. КІСЛІК,
загадчык аддзелам партпрапаганды Віцебскага абкома партыі.

Настаўнік А. М. Даніловіч (злева) і дырэктар сярэдняй школы А. П. Саўчанка (вёска Гарбацэвічы. Бабруйскага раёна) за вывучэннем гісторыі ВКП(б).

Фото Л. Мазелева (СФ).

БЯЗДЗЕЛЬНІК У РОЛІ ІНСТРУКТАРА АБКОМА

(Пісьмо інструктараў райкома партыі)

Не так даўно да нас у Любаньскі раён прыехаў інструктар Менскага абкома партыі тав. Шылянкоў. Мэта яго паездкі — аказаць канкрэтную дапамогу інструктарам райкома партыі. Прыездам работніка абкома мы ўзрадваліся і сталі звярачацца да яго па розных пытаннях, як лепш арганізаваць кіраўніцтва пярвічнымі партарганізацыямі, як перабудаваць работу па выхаванню партыйных і непартыйных большэвікоў.

Між тым на справе атрымалася зусім інакш. Перш за ўсё інструктар абкома т. Шылянкоў засеў у кабінеце сакратара райкома партыі і за 10 дзён прабывання ў раёне ні разу не правёў гутаркі з інструктарамі і не аказаў ніякай дапамогі. Праўда, былі выпадкі, калі інструктар абкома выязджаў на раён, але, як відаць, толькі для прагулкі, бо, прыязджаючы ў сельсоветы, ён нават не вылазіў з машыны. Гэты, з дазволу сказаць, інструктар за ўвесь час не быў ні ў адной з пярвічных партарганізацый, яго чамусьці не цікавілі пытанні, як працуюць комуністы на вёсцы, якая ім патрэбна дапамога.

Мы — маладыя партыйныя работнікі. Нас нядаўна вылучылі інструктарамі партыйнага апарата. Зразумела, нам неабходна канкрэтная дапамога. Аднак Менскі абком партыі слаба дапамагае новым кадрам. Аднаму з нас — тав. Манкевічу—удалося пагаварыць з тав. Шылянковым: «Ты загніўся на партыйнай рабоце ў гэтым раёне... Цябе патрэбна перавесці», — заявіў грозна інструктар абкома.

Для нас незразумела, як гэта Менскі абком партыі церпіць у сваім апараце такога работніка.

М. МАНКЕВІЧ, Т. НЕСЦЕРАЎ, Я. КАПЛАН, інструктары Любаньскага райкома партыі.

СХОД ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА ПОЛАЦКА

ПОЛАЦК. 30 лістапада адбыўся сход партыйнага актыва раённай арганізацыі. Актыў заслухаў даклад сакратара Віцебскага абкома КП(б)Б тав. Стулава аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Па дакладу выступіла 10 чалавек.

Тт. Палітыка і Маркоўскі ўзнялі пытанне аб неабходнасці арганізацыі рабочага дня партыйных работнікаў, аб эканоміі часу, якога вельмі многа ідзе на пасяджэнні. Тав. Палітыка гаварыць: «Нашых сакратароў райкома можна знайсці ў райкоме ад 9 раніцы да 2 гадзін ночы; сядзяць яны там і ў выходныя дні. Калі-ж яны могуць вучыцца і які яны даюць прыклад членам партыі?»

У прынятым рашэнні сход актыва абавязаў райком партыі падабраць лепшых прапагандыстаў у якасці кансультантаў, сістэматычна праводзіць лекцыі па гісторыі ВКП(б), хутчэй укамплектаваць аддзел прапаганды і агітацыі.

Гарадскі сход інтэлігенцыі

МАГІЛЕЎ. (Спец. кар. «Звязды»). 30 лістапада адбыўся агульнагарадскі сход савецкай інтэлігенцыі. Сход абмеркаваў пастанову ЦК ВКП(б) «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

З дакладам аб пастанове ЦК ВКП(б) выступіў выконваючы абавязкі першага сакратара абкома партыі тав. Малін.

Выступаўшыя ў спрэчках аднадушна адобрылі гістарычную пастанову Сталінскага Цэнтральнага Камітэта, выказвалі жаданне самастойна вывучаць класікаў марксізма-ленінізма

ПЫТАННІ І АДКАЗЫ

Сшытак «пытанняў і адказаў» з'яўляецца вельмі важным відам палітмасавай работы з чырвонаармейцамі Для таго, каб весці гэты сшытак, патрабуецца вялікая ўважлівасць і добрасумленнасць. Гэта добра ўсвядоміў палітрук тав. Мухін. Ён аддае вялікую ўвагу сшытку «пытанняў і адказаў», і сшытак у маладых байцоў карыстаецца вялікай папулярнасцю. Байцы і малодшыя камандзіры цікавяцца радам пытанняў — бытавымі, гаспадарчымі, ваеннымі і палітычнымі.

Баец тав. Елісееў у сшытку «пытанняў і адказаў» піша: «Што такое нацыя і нацыянальнасць»· Тав. Разанка цікавіцць пытанне — «У чым сутнасць Лазанскага дагавору?».

Адказваючы на пытанні, палітрук тав. Мухін рэкамендуе байцам, для больш глыбокага вывучэння пытання, адпаведную літаратуру. Апрача таго, ён растлумачвае ўзнятыя пытанні дадаткова, у часе палітгутарак або на палітінфармацыі.

Але ёсць такія пытанні, на якія палітрук не можа адказаць. Тады ён звяртаецца да больш кампетэнтных таварышоў, якія растлумачваюць закранутае пытанне.

Асаблівую зацікаўленасць праяўляюць байцы да вывучэння «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». За дапамогаю і парадамі яны звяртаюцца да палітрука, запісваючы ў сшытак рад пытанняў, на якія атрымліваюць вычарпальныя адказы.

В. А. ЗАІКІН.

ХУТЧЭЙ ЛІКВІДАВАЦЬ АДСТАВАННЕ ЛЕСАЗАГАТОВАК

Выкананне плана лесазагатовак і вывазкі па Наркамлесу БССР праходзіць яўна нездавальняюча. На 1 снежня план IV квартала выканан па загатоўцы на 45,1 процанта, па вывазцы — на 36,2 проц. Квартальны план вывазкі механізаваным транспартам выканан на 25 лістапада толькі на 24,2 проц.

Некаторы пералом у рабоце адчуваецца толькі па мазырскаму леспрамтрэсту (кіраўнік тав. Шэрман). За апошнюю пяцідзёнку па трэсту выканана 7 проц. квартальнага плана, у той час як трэсты Менлеспром і Моглеспром далі рост за пяцідзёнку толькі 3—4 процанты. Ужо зараз па Палескай вобласці штодзённа па вывазцы лесу працуюць 3.500—4.000 падвод, і гэта лічба безумоўна будзе расці з дня на дзень.

Да гэтага часу, аднак, па Палескай вобласці асабліва адстаюць па лесавывазцы такія раёны, як Глускі і Нараўлянскі.

Наркамлес БССР мае ўсе ўмовы для выканання і перавыканання плана лесазагатовак і лесавывазкі. Ёсць трактары, аўтамашыны, ёсць гаручае. Расце колькасць стаханаўцаў, якія штодня павышаюць сваю выпрацоўку.

Але няма яшчэ да гэтага часу належнага кіраўніцтва прадпрыемствамі з боку наркамата і лесазагатоўчых трэстаў. Рад мехпунктаў: Іванаўскі (начальнік т. Лучнік), Слуцкі (начальнік т. Каралёў), Асіпавіцкі леспрамгас (дырэктар тав. Салаўёў) паказваюць нам прыклады большэвіцкай барацьбы за выкананне плана. Пералічаныя прадпрыемствы ўжо выканалі квартальны план ад 68 да 76 процантаў.

Умовы для правільнай арганізацыі работы ёсць ва ўсіх лесапунктах. Брожскі мехпункт—адзін з буйнейшых, ён працуе ў такіх-жа умовах, як і Іванаўскі. Аднак тут з боку кіраўніцтва мехпунктам (начальнік тав. Навіцкі) адсутнічае штодзённае аператыўнае кіраўніцтва работай. Асабліва дрэнна арганізавана работа механізаванага транспарта. Трактары доўга прастойваюць з-за адсутнасці дастатковай колькасці грузчыкаў, нясвоечасовай падвозкі драўніны да пагрузачных лесаскладаў; верхнія лесаскдады раскіданы з малой колькасцю драўніны. Трэлёўка драўніны на верхнія склады ўтвараецца без усякага плана.

Такое-ж, прыкладна, становішча і па Чэчэвіцкаму мехпункту (начальнік тав. Шэўкуноў). Работа шофераў, грузчыкаў, рамонтных брыгад прадастаўлена самацёку. Аўтамашыны скарыстоўваюцца недапушчальна дрэнна і выходзяць у рэйс са спазненнем на 2,5—3 гадзіны. Бягучы рамонт, чамусьці, праводзіцца перад самым выездам машын.

На мехпункце ёсць многа перадавікоў. Стаханаўцы тт. Ратцэн, Аўчыннікаў, Нікіфараў, Мільто і іншыя з дня на дзень перавыконваюць норму выпрацоўкі, але іх вопыт не перадаецца астатнім рабочым. Рамонт кватэр тут зроблен толькі на 60 процантаў, і то нядобраякасна. Ва ўсім гэтым—прычыны адставання мехпункта.

Трэст Моглеспром, якому падпарадкаваны Чэчэвіцкі і Брожскі мехпункты і які знаходзіцца ад іх усяго за 30 кіламетраў, да гэтага часу не прыняў належных мер да ліквідацыі недахопаў, якія ёсць на гэтых мехпунктах. Дрэнна працякае работа і на Ухвальскім мехпункце, а таксама ў Лагойскім леспрамгасе трэста Менлеспрэм.

Менскі лесазагатоўчы трэст (дырэктар т. Лахтанаў) знаходзіцца ў значна лепшых умовах работы. Тут апарат поўнасцю ўкамплектаван інжынерна-тэхнічнымі работнікамі, дыспетчэрамі. Аднак работа трэста арганізавана з рук вон дрэнна.

Чэрвеньскі леспрамгас (Менлеспром), напрыклад, мае ўсе магчымасці заняць адно з першых месц па выкананню плана лесазагатовак і лесавывазкі, а між тым, у выніку агіднага кіраўніцтва, план тут яўна зрываецца. План вывазкі лесу, па становішчу на 20 лістапада, леспрамгасам выканан толькі на 13,9 процанта. Дагаворы з калгасамі яшчэ і на сёння поўнасцю не заключаны. Індывідуальных працоўных дагавораў заключана ўсяго 30.

Яшчэ да гэтага часу у рада кіраўнікоў леспрамгасаў і мехпунктаў існуе думка, што загатоўка лесу пойдзе сама, між тым мы ўжо маем рад фактаў, калі з-за адсутнасці загатоўленай драўніны тармозіцца вывазка лесу.

Леспрамгасы і мехпункты маюць вялікую колькасць удасканаленых лесазагатоўчых інструментаў — лучковых піл, піл «Краскот» і прыбораў для точкі і праўкі піл, але гэтыя інструменты не ўсюды ўкараняюцца ў вытворчасць выключна з-за адсутнасці ўвагі гэтай важнейшай справе з боку кіраўнікоў прадпрыемстваў.

На складах Уздзенскага леспрамгаса, Ухвальскага мехпункта, Клічаўскага леспрамгаса ляжыць без руху значная колькасць лучковых піл.

Партыя і ўрад стварылі ўсе ўмовы для паспяховай работы лясной прамысловасці. Лесарубам прадастаўляюцца вялікія ільготы. Заключыўшы дагаворы з леспрамгасам і прапрацаваўшы год на лесазагатоўках, калгаснікі аслабаняюцца на гэты перыяд ад сельгаспадатку. На калгаснікаў, працуючых у лесе, распаўсюджваюцца ільготы, устаноўленыя для працуючых у вугальнай і тарфяной прамысловасці.

Рашэннем ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 15 лістапада 1938 года на лесазагатоўках устаноўлена павышаная аплата працы. Звыш расцэнак і здзельна-прагрэсіўнай аплаты працы лесарубы і возчыкі атрымаюць дадатковую сезонную прэмію-надбаўку. Майстры лесазагатовак будуць штомесяц атрымліваць звыш аклада прэмію-надбаўку за выкананне і перавыкананне плана, а таксама сезонную прэмію ў размеры 2-месячнага аклада за выкананне плана асенне-зімовых лесазагатовак.

Павышаны аклады бракёрам-прыёмшчыкам, уведзена прэміраванне інжынерна-тэхнічных работнікаў леспрамгасаў і мехлеспунктаў — дырэктараў, тэхнарукаў, загадчыкаў коннымі абозамі, дарожных майстраў, механікаў, бухгалтараў, планавікоў і фінансістаў — за выкананне і перавыкананне планаў.

Перад работнікамі лясной прамысловасці зараз стаіць баявая задача: на аснове пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР хутка перамагчы адставанне лясной прамысловасці і забяспечыць выкананне дзяржаўнага плана па загатоўках і вывазцы лесу на 100 процантаў.

ЕРУЗАЛІМЧЫК,
начальнік вытворча-распарадчага аддзела Наркамлеса БССР.

А. ВЫШЫНСКІ

ПАД СЦЯГАМ ВЯЛІКАЙ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

5 снежня 1936 года Надзвычайны VIII Усесаюзны з'езд Советаў прыняў па дакладу нашага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна новую Канстытуцыю СССР, увайшоўшую ў гісторыю пад імем яе вялікага творца.

Сталінская Канстытуцыя! У гэтых двух словах выражаецца ўся веліч перажываемай намі эпохі—эпохі перамогшага ў СССР соцыялізма.

Ва ўсім свеце мільёны працоўных людзей кінуты ў омут жабрацтва і беспрацоўя, асуджаны на выміранне і бясконцыя пакуты, на гібель і на галодную смерць. Больш поўмільярда насельніцтва капіталістычных краін уцягнута ў арбіту вайны, ахапіўшай сваім знішчальным і страшным пажарам рад краін.

Жорсткую, разбойніцкую вайну ўзнялі фашысцкія варвары супроць мірных народаў Іспаніі, Кітая, Абісініі. Так званыя «дэмакратычныя» краіны нямеюць перад фашысцкімі разбойнікамі і патураюць абнаглеўшым агрэсарам, бо ў іх саміх гарыць пад нагамі глеба.

«Так званыя «дэмакратычныя» дзяржавы, вядома, не адабраюць «крайнасцей» фашысцкіх дзяржаў і баяцца ўзмацнення апошніх. Але яны яшчэ больш баяцца рабочага руху ў Еўропе і нацыянальна-вызваленчага руху ў Азіі, лічачы, што фашызм з'яўляецца «добрым процііддзем» супроць усіх гэтых «небяспечных» рухаў. Таму правячыя кругі «дэмакратычных» дзяржаў, асабліва-ж, — правячыя кансерватыўныя кругі Англіі абмяжоўваюцца палітыкай угаварвання зарваўшыхся фашысцкіх заправіл—«не даводзіць справы да крайнасці», даючы ім адначасова зразумець, што яны «ўпаўне разумеюць» і спачуваюць у асноўным іх рэакцыйна-паліцэйскай палітыцы супроць рабочага і нацыянальна-вызваленчага руху. Правячыя кругі Англіі трымаюцца тут прыблізна такой-жа палітыкі, якой трымаліся пры царызме рускія ліберальна-манархічныя буржуа, якія, баючыся «крайнасцей» царскай палітыкі, яшчэ больш баяліся народа і перайшлі з прычыны гэтага на палітыку ўгаварвання цара, — значыцца, на палітыку **згавару** з царом супроць народа. Як вядома, ліберальна-манархічная буржуазія Расіі жорстка паплацілася за такую двоістую палітыку. Трэба меркаваць, што правячыя кругі Англіі і іх прыяцелі ва Францыі і ЗША таксама атрымаюць сваю гістарычную адплату» («Гісторыя ВКП(б)», стар. 319).

У розных канцах свету гарыць пажар вайны, які знішчае тысячы і тысячы працоўных, пагражае дабрабыту мільённых народных мас. Толькі працоўныя СССР карыстаюцца шчасцем свабоднай, творчай соцыялістычнай працы. На варце мірнай працы савецкіх грамадзян стаіць магутная соцыялістычная дзяржава рабочых і сялян, наша доблесная, непераможная Чырвоная Армія.

Два годы, прайшоўшыя з дня прыняцця Сталінскай Канстытуцыі, увайшлі ў гісторыю СССР і ўсяго вызваленчага руху міжнароднага пралетарыята, як годы новых перамог і поспехаў соцыялізма.

За гэтыя годы яшчэ больш умацавалася наша соцыялістычная прамысловасць, соцыялістычная сельская гаспадарка, чыгуначны і водны транспарт, наша культура і навука, наш дзяржаўны апарат, наша слаўная, гераічная Чырвоная Армія.

За гэтыя два годы выраслі новыя кадры выдатных савецкіх людзей, людзей ленінска-сталінскага стыля работы, выхаваных сталінскімі клопатамі і ўвагай.

Гераічныя подвігі Папаніна і яго таварышаў, беспрыкладныя пералёты нашых сталінскіх сокалаў — Громава, Чкалава, Кокінакі, Грызадубавай, Осіпенка, Расковай і многіх іншых, сапраўдных герояў, бліскучых і самаадданых сыноў і дочак нашай радзімы; гераічныя перамогі нашых байцоў і камандзіраў за далёкаўсходніх граніцах, нанёсшых наглым самураям паражэнне, якога яны не ведалі ва ўсёй сваёй гісторыі,—вось найбольш яркія і выдатныя факты з жыцця нашай краіны за апошні час. Яны сведчаць аб невычарпальнай крыніцы найвялікшых творчых сіл народаў СССР, абуджаных і закліканых да новага жыцця Вялікім Кастрычнікам 1917 года, пабудаваўшых пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна соцыялізм і смела і рашуча шэствуючых пераможным маршам наперад, да комунізма!

Бліскучы рост прадукцыйных сіл нашай краіны, росквіт новай, соцыялістычнай эканомікі, абапіраючайся на магутны фундамент грамадскай соцыялістычнай уласнасці, велізарныя поспехі стаханаўскага руху і культурнага росту народных мас—гэта сапраўдная культурная рэволюцыя!

Наша савецкая інтэлігенцыя, узброеная выдатнейшай кнігай — «Кароткім курсам гісторыі ВКП(б)», выхад якой у свет аказаўся магчымым толькі дзякуючы непасрэднай рабоце над ёй самага таварыша Сталіна, дапаможа масам лепш усвядоміць вялікія мэты комунізма і дабіцца новых перамог нашай савецкай дзяржавы.

У студзені 1918 года, у самым пачатку зацвярджэння Савецкай улады, Ленін гаварыў:

«Я не раблю ілюзій наконт таго, што мы пачалі толькі перыяд пераходны к соцыялізму, што мы да соцыялізма яшчэ не дайшлі. Але вы паступіце правільна, калі скажаце, што наша дзяржава ёсць соцыялістычная рэспубліка Советаў» (Том XXII, стар. 212).

Гаворачы далей аб неабходнасці аб'яднаць дзейнасць усіх устаноў савецкай рэспублікі пад адным пачаткам Ленін усклікаў: «Гэты пачатак мы выражаем словамі: «Расія абвяшчаецца соцыялістычнай рэспублікай Советаў» (Том XXII, стар. 213).

Тады найменаванне савецкай краіны соцыялістычнай дзяржавай было выражэннем непраклоннай волі працоўных змагацца за соцыялізм. А зараз грандыёзны, магутны будынак соцыялізма ўзведзен, соцыялістычная дзяржава рабочых і сялян пабудавана!

На аснове сусветна-гістарычных перамог соцыялізма працоўныя масы СССР заваявалі сабе права на працу, права на адпачынак, права на асвету, права на матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці — правы, аб якіх марылі лепшыя розумы чалавецтва, за ажыццяўленне якіх змагаліся і змагаюцца працоўныя масы капіталістычных краін пад сцягам вялікага вучэння Маркса—Энгельса — Леніна—Сталіна.

У СССР таржаствуе сапраўдная дэмакратыя, да канца паслядоўны, соцыялістычны дэмакратызм.

Такога дэмакратызма не ведала яшчэ гісторыя чалавецтва. «Дэкларацыя незалежнасці ЗША» 1776 года, французская буржуазная «Дэкларацыя правоў чалавека і грамадзяніна» 1789 года і рад іншых буржуазных канстытуцыйных актаў, упрыгожаныя бліскучымі і ўрачыстымі абяцаннямі «свабоды, роўнасці і братства», вельмі хутка выявілі сваю фальш і крывадушша.

Хлуслівыя словы гэтых канстытуцый аб роўнасці і свабодзе ў сапраўднасці былі абманам мас, якія пераважнейшаму знемагалі пад ігам эксплаатацараў.

У фашысцкіх краінах ад канстытуцый і законнасці наогул нічога не асталося. Тут лютуе самае грубае і цынічнае сваволле, якое папірае не толькі палітычныя правы, але і элементарныя чалавечыя ўяўленні аб правілах агульнажыцця. Палітыка самага ізуверскага шавінізма, яўрэйскія пагромы, разбойніцкая інтэрвенцыя, бандыцкія напады на слабыя народы—вось сапраўдныя рысы твара фашызма, уваскрасіўшага самыя змрочныя старонкі дзікага, варварскага сярэдневякоўя.

Толькі ў СССР таржаствуе сапраўдная дэмакратыя.

Узняўшыся на гігантскую вышыню сваіх поспехаў у галіне дзяржаўнага, гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, у рэзультаце гістарычных сталінскіх пяцігодак і геніяльнага кіраўніцтва нашай роднай партыі, партыі Леніна—Сталіна, брацкія народы СССР, не пакладаючы рук, працуюць над далейшым умацаваннем соцыялізма, далейшым паляпшэннем жыцця працоўных — рабочых, калгаснікаў, служачых, інтэлігенцыі.

Сталінская Канстытуцыя замацавала нацыянальнае роўнапраўе, брацкі саюз усіх народаў СССР, звязаных непарыўнымі вузамі любві і дружбы. Ленінска-сталінская нацыянальная палітыка забяспечыла магутны ўздым гаспадаркі і культуры адсталых да Кастрычніцкай рэволюцыі нацыянальнасцей, якія ідуць зараз у першай шарэнзе барацьбітоў за соцыялізм.

У Сталінскай Канстытуцыі таржаствуюць вялікія прынцыпы ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. «Прайшоўшы перыяд з несумненнасцю паказаў, — гаварыў таварыш Сталін на Надзвычайным VIII Усесаюзным з'ездзе Советаў, — што вопыт стварэння многанацыянальнай дзяржавы, створанай на базе соцыялізма, удаўся поўнасцю. Гэта ёсць несумненная перамога ленінскай нацыянальнай палітыкі».

***

Соцыялістычная дзяржава рабочых і сялян развіваецца і ўзнімаецца з кожным годам свайго гістарычнага існавання на ўсё новую і новую вышыню развіцця ў барацьбе з ворагамі. Капіталістычнае акружэнне і рэшткі разбітых варожых класаў не хацелі і не хочуць мірыцца з поспехамі соцыялізма. Агенты замежных разведак, трацкісцка-бухарынскія і буржуазна-нацыяналістычныя шпіёны, шкоднікі, дыверсанты сваімі страшэннымі злачынствамі супроць нашай радзімы прабавалі падарваць магутнасць нашай дзяржавы, рэстаўрыраваць у СССР капіталізм, аддаць савецкія народы ў рабства фашысцкім ізвергам.

Савецкая разведка энергічна і бязлітасна разграміла права-трацкісцкія і іншыя здрадніцкія гнёзды, ачышчаючы савецкую зямлю ад прадажнікаў, здраднікаў, агентаў замежнага фашызма.

Падлейшыя злачынствы, зробленыя трацкісцка-бухарынскімі мярзаўцамі, фашысцкімі агентамі замежных разведак і генеральных штабаў, эсэрамі і меншавікамі, буржуазнымі нацыяналістамі і белагвардзейцамі — усімі гэтымі тэрарыстамі, шпіёнамі, дыверсантамі і шкоднікамі, усёй гэтай фашысцкай нечысцю рассыпаюцца ўпрах пад магутнымі і бязлітаснымі ўдарамі савецкай разведкі і савецкага правасуддзя.

Громячы і разбураючы да канца фашысцкія права-трацкісцкія здрадніцкія гнёзды, савецкая разведка і савецкі суд выконваюць свой свяшчэнны абавязак перад радзімай, перад працоўнымі сваёй краіны, перад працоўнымі ўсяго свету, перад усім культурным чалавецтвам.

Перад намі стаіць задача — выкрыць да канца, выкарчаваць поўнасцю і без астатка здраднікаў і прадажнікаў радзімы, трацкісцка-бухарынскіх агентаў замежных разведак.

Таварыш Сталін вучыць нас не забываць аб капіталістычным акружэнні і аб небяспецы недаацэнкі варожых адносін капіталізма да Савецкага Саюза. Усямерна павышаючы большэвіцкую пільнасць, мы абавязаны з дня ў дзень умацоўваць магутнасць соцыялістычнай дзяржавы, роля якой, як сродка барацьбы за комунізм, выключна вялікая.

«Трэба памятаць аб тым, — гаварыў таварыш Молатаў 6 лістапада 1938 года, — што пакуль існуе капіталістычнае акружэнне, барацьба капіталізма супроць першай савецкай дзяржавы ў свеце будзе не аслабяваць, не затухаць, а наадварот — нарастаць, абвастрацца, будзе абапірацца на ўсё больш вострыя, на ўсё больш крайнія сродкі. Таму мы яшчэ больш упорна павінны працаваць над умацаваннем абароннай магутнасці нашай дзяржавы, над развіццём нашага ўмення і, так сказаць, майстэрства барацьбы з класавым ворагам, з варожым капіталістычным акружэннем, над прэадаленнем усіх і ўсялякіх недахопаў нашага дзяржаўнага апарата, перашкаджаючых выкананню гэтай задачы.

Зразумець і правесці ў жыццё ўказанні таварыша Сталіна наконт нашых адносін да капіталістычнага акружэння, — значыць умацаваць нашы баявыя пазіцыі супроць нашых класавых ворагаў ва ўсіх абліччах, значыць весці справу да поўнай перамогі соцыялізма».

Другую гадавіну вялікай Сталінскай Канстытуцыі Савецкі Саюз сустракае ў росквіце сваіх творчых сіл.

Пад вялікім сцягам марксізма-ленінізма, пад геніяльным кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна СССР умацаваўся і пабудаваў соцыялізм. Пад вялікім сцягам марксізма-ленінізма, пад сцягам Сталінскай Канстытуцыі, пад кіраўніцтвам нашага настаўніка і геніяльнага творца новай Канстытуцыі, правадыра працоўных усёй краіны — таварыша Сталіна мы пабудуем новае, комуністычнае грамадства ў СССР і ва ўсім свеце.

Шчаслівы народ славіць Сталінскую Канстытуцыю

Выступленне Владзіміра Ільіча Леніна. Работа Х. І. Каган (вышыўка). Арцель «Новы шлях» (Менск). Фото С. Грына.

ПЕСНЯ ПРА СТАЛІНА

Радуйся, святкуй, мая краіна,
І квітней няспынна з веку ў век,
Бо ў табе жыве любімы ўсімі
Найвялікшы ў свеце чалавек.

Для працоўных свету імя Сталін
Усіх імёнаў бліжай і радней,
Для працоўных свету мудры Сталін
Лепшы, найвыдатнейшы з людзей.

Ён вышэй за горныя вяршыні,
Прыгажэй квітнеючых лугоў.
Нават промням сонца не зраўняцца
З ясным, цёплым поглядам яго.

На палях калгасных, на заводах,
У глыбокіх шахтах, пад зямлёй
Сэрцы чалавечыя сагрэты
Ласкавай усмешкі цеплынёй.

І ўсіх прыгнечаных, бяздольных
Ён уцешыць словам дарагім:
Радасць і бадзёрасць перапоўніць
Сэрцы, усхвалёваныя ім.

А кране зямлю Саветаў вораг —
Біты быў і будзе біты зноў!
Любіць песціць нас вялікі Сталін,
Нібы бацька дочак і сыноў.

Ты, краіна, можаш ганарыцца, —
Бо няма такіх краін нідзе.
Правадыр і сын твой мудры Сталін
Лепшы, найвыдатнейшы з людзей.

Запісана ў г. Гомелі.

(Пераклад з яўрэйскага)

НАС ПРЫВЁЎ К СОЦЫЯЛІЗМУ НАШ ВЯЛІКІ СТАЛІН

(Частушкі)

Ой у лузе, пры даліне
Клён зялёны расцвітаў.
Жыццё, радасць у краіне
Ленін з Сталіным нам даў.

Сталін — сэрца ўсёй краіны,
Сталін — мужны чалавек,
Правадыр для нас любімы.
Ён жыць будзе з веку ў век.

Расце яблыня у садзе,
Зелянее лісце.
Родны Сталін паказаў
З беднаты як выйсці.

Эх ты поле! Наша поле
Буйным коласам цвіце.
Мудры Сталін ўсім кіруе,
К перамогам нас вядзе.

Народ вольны пяе песні,
К шчасцю новаму ідзе.
К комунізму родны Сталін
Смелым поступам вядзе.

З-за загор'яў, з-за лясоў
Вестка мілая ляціць:
Сёння роўна ў шэсць часоў
Сталін будзе гаварыць.

Імя Сталіназзяе,
Зоркай яркаю гарыць;
— Гэта ён стварыў нам шчасце, —
Народ вольны гаварыць.

Мы ідзем дарогай новай
З песняй званчэй сталі.
Нас прывёў к соцыялізму
Наш вялікі Сталін.

Разам з намі смейся, сонца,
Свой кідай на нас прамень.
Сёння радасна бясконца,
Заўтра будзе весялей.

Вечар сіні, васільковы -
Дыша подыхам палёў.
Аб калгасным жыцці новым
Весялей мы запяём.

Бацька наш, любімы Сталін,
Даў закон навек вякоў.
І мацнець калгасы сталі
З кожным новым светлым днём.

Ты ляці, ляці хутчэй,
Птушачка крылатая,
Нясі Сталіну прывет
За жыццё багатае.

На гародзе каля дому
Пасаджу зялёны сад.
Дзякуй Сталіну раднону —
Ён наш першы дэпутат.

Запаліце гэту зорку,
Хай асвеціць увесь свет.
Мы з Совецкай Беларусі
Нясем Сталіну прывет.

ДЫК ЧАМУ-Ж НАМ НЕ СПЯВАЦЬ

Весялей іграй, гармонь,
Песні ўсе для нашых дзён,
Канстытуцыю мы маем —
Слаўны Сталінскі закон.

У ёй сталінскія словы
Яркай мудрасцю гараць,
Бо народ наш мае права
Жыццё — шчасце будаваць

На рабоце, на вучобе —
Мы стаханаўцаў сям'я,
На асвету права маем —
Канстытуцыя дала.

А жыццё — якая радасць,
Найшчаслівая пара!
Адпачынак кожны мае —
Канстытуцыя дала.

Ярка-ярка свеціць сонца,
Асвятляе далі.
Канстытуцыя твая —
Наша гордасць, Сталін.

Дык чаму-ж нам не спяваць,
Чаму не гуляці,
Раз прышлі да нас у хату
Шчасце і багацце!

ЯК НА НАШЫМ НА ПАЛЕССІ

Як на нашым на Палессі
Дрэнна нам жылося,
Нават бульбы з года ў год
У нас тут не вялося.

А як знішчылі мы ўрад
Багачоў-памешчыкаў,
Засвяціла сонца нам —
Жыхарам Палесся.

І цяпер вось на Палессі
Сонца яснае гарыць.
Сталін родны, Сталін бацька —
Ды з Крэмля на нас глядзіць.

Цяпер радасна жывецца,
Гора мы не знаем,
Цяпер хлеба з года ў год
Усе мы ўдосталь маем.

У нас не толькі хлеба многа,
Есць да хлеба й сала.
Дзякуй, Сталін, дзякуй, родны,
Жыць шчасліва стала.

Запісана ў калгасе «Шлях Ільіча», Старобінскага раёна.

Стала весела нам жыць

Канстытуцыю на леты
Родны Сталін нам стварыў;
Яе восьмы з'езд Саветаў
Аднадушна ухваліў.

Уся Совецкая краіна
Славіць Сталіна, тварца

Канстытуцыі вялікай
І шчаслівага жыцця.

Поўна ўсякага багацця.
Стала весела нам жыць,
Бо наш Сталін, родны бацька,
Нашай працай даражыць.

Новыя прыказкі і пагаворкі

Нас Сталін навучыў, каб народ шчасліва жыў.

***

Сталінскі ўказ — сонца для нас.

***

Хлеба маем уволю мы, як сталі Сталіна сыны.

***

Пра што некалі снілі, сёння зрабілі.

***

Добра жывецца — добра працуецца.

***

У калгасе жыць — шчаслівым быць.

Карціна «На лыжах». Работа т. Шчэткова (Дом Чырвонай Арміі, Менск). Фото С. Грына.

Таварыш Сталін сярод дзяцей. Работа групы работніц калектыва Магілеўскага райвыканкома (вышыўка). Фото С. Грына.

ІГРАЙ, МАЯ СКРЫПАЧКА...

Іграй мне, мая скрыпачка, іграй,
Усё, што я хачу ты мне іграй:

Аб Сталіне спяваць хачу сягоння,
У песнях выказаць свабодных дум палёт,
Хачу падзякаваць за радасць і за волю
І пажадаць яму шчаслівых, доўгіх год.

Іграй мне, мая скрыпачка, іграй,
Усё, што я хачу ты мне іграй:

Я Сталіна даўно хачу пабачыць,
І вусны ў вусны з ім пагаварыць,
Аб тым, што хоць стары ўжо і сівы я,
А весела і радасна мне жыць.

Іграй мне, мая скрыпачка, іграй,
Усё, што я хачу ты мне іграй:

Я Сталіну пісьмо пашлю праз далі,
Скажу: ты разагнаў тугу і сум,
Табе — я друг нязменны і адданы,
Тваё імя ў сэрцы я нясу.

Іграй мне, мая скрыпачка, іграй,
Усё, што я хачу ты мне іграй:

Жыві шмат год любімы і вялікі,
Здаровым будзь, не ведай гора, бед,
За Канстытуцыю, што яркаю зарою
Гарыць з Крэмля на ўвесь працоўны свет.

Іграй мне, мая скрыпачка, іграй,
Усё, што я хачу ты мне іграй.

Запісана ў Нараўлянскім раёне ад 67-гадовага калгасніка М. Фрыдмана.

(Пераклад з яўрэйскай мовы).

БАГАЦЕЕ НАШ КАЛГАС...

Выйду рана, пагляджу,
Пагляджу зялёны сад.
Славім сталінскі мы час
І цудоўны, шчасны лад.

Я па травушцы хадзіла,
Травушка хілілася.
Закон Сталінскі чытала
Усім пахвалілася.

З новым Сталінскім законам
Багацее наш калгас.
Усе адзеты і абуты
І ўсяго хватае ў нас.

Жыццём новым ганарымся,
Прывет Сталіну мы шлем.
З новым Сталінскім законам
К жыццю новаму ідзем.

Дарагі таварыш Сталін
К жыццю новаму вядзе.
З новым Сталінскім законам
К комунізму край ідзе.

Люблю тое жыта жаць,
Якое не гнецца.
З новым Сталінскім законам
Весела жывецца.

Зіма пройдзе, вясна стане,
Зацвіце вішнёвы сад.
Канстытуцыя Саветаў
Гордасць наша і краса.

Каб скарэй зацвіла роза,
Яе трэба паліваць,
Сабірайцеся, рэбята,
Закон новы вывучаць.

Пералівам песні льюцца,
У песнях чуцен шчасця звон.
Па-другому жыць навуча
Новы Сталінскі закон.

Я па садзіку хадзіла,
Там дарожка талая.
Канстытуцыю чытала
Ды з бацькамі разам я.

Ручайкамі песні льюцца,
У песнях бурных слава.
Канстытуцыя дала нам
Усім роўныя права.

Весялосць кругом бязмерна,
Радасць дзецям, старыкам.
На вучобу дала права
Канстытуцыя ўсім нам.

Я люблю часы такія,
Калі ландышы цвітуць.
Пра Канстытуцыю народы
Песні радасна пяюць.

Многа зорачак на небе,
Усіх зорак не злічыць.
Мы па Сталінскім законе
Маем права адпачыць.

Дарагі таварыш Сталін
Канстытуцыю стварыў,
Каб увесь народ працоўны
З шчасцем, радасцю век жыў.

Запісаў К. Папкоўскі.

Лагойскі раён, Менскай вобласці.

СТАЛІНУ ДЗЯКУЙ УСЮДЫ ГУЧЫЦЬ

(Сталінская Канстытуцыя ў народнай творчасці)

Поль Лафарг, які шырока выкарыстоўваў фальклорны матэрыял для напісання гісторыі грамадства, адзначаў, што «народ спявае свае песні пад непасрэдным і прамым уражаннем палкасці, якую ён адчувае і імкнецца пекасці, якую ён адчувае і імкнецца перадаць яе верна і няштучна. Браты Грым маглі, сапраўды, сцвярджаць, што яны не адкрылі ў народнай песні ні слова няпраўды» (Зб. «Очерки по истории культуры», 1926 г.).

В. І. Ленін высока цаніў фальклор— народныя песні, казкі, легенды, прыказкі і інш., як матэрыял аб «жаданнях і спадзяваннях народных», і лічыў фальклор важнай крыніцай для «вывучэння народнай псіхалогіі ў нашыя дні».

Фальклор заўсёды з'яўляўся праўдзівым мастацкім выражэннем дум, настрояў і пачуццяў шырокіх народных мас, асабліва ў годы вялікіх гістарычных падзей і соцыяльных зрухаў. У непамерна большай ступені гэта адносіцца да народнай творчасці нашых дзён.

У сучасным фальклоры ярка, адкрыта і свабодна выяўлены імкненні і сімпатыі совецкага народа, які пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна пабудаваў сваё квітнеючае жыццё.

Сучасны фальклор, таму, перш за ўсё, набывае каштоўнасць цікавейшага і яскравага дакумента эпохі, паказваючага, чым жыве совецкі народ. Ён сведчыць аб небывалым уздыме совецкага патрыятызма, аб маральнапалітычным адзінстве совецкага народа, аб яго згуртаванасці вакол вялікай партыі Леніна—Сталіна і бязмежнай любві да сваёй радзімы, да правадыра народаў — вялікага Сталіна.

Паэтычная творчасць народаў СССР з'яўляецца залатой кнігай, на кожнай старонцы якой усімі колерамі вясёлкі грае шчаслівае жыццё краіны соцыялізма.

Новым жыццём народжаны радасныя, бадзёрыя песні совецкага народа, выражаючыя тое, чым перапоўнены сэрцы мільёнаў людзей.

25 снежня 1936 года, у гістарычны дзень адкрыцця Надзвычайнага VIII Усесаюзнага з'езда Саветаў, уся краіна слухала голас правадыра, даклад таварыша Сталіна аб праекце новай Канстытуцыі.

Аб гэтых незабыўных мінутах успамінае частушка, складзеная ў калгасе Бялыніцкага раёна:

Я сядзела вечарком,
Радыё ўключала,
Чую: Сталін наш гаворыць, —
Сэрца застучала.

Новая Канстытуцыя, якую народ адразу назваў Сталінскай, з'яўляецца сапраўды новай эпохай у развіцці народнай творчасці.

Сталінская Канстытуцыя стала крыніцай натхнення для складальнікаў народных песень, казак і легенд.

На мову паэзіі народ перакладае кожны артыкул Сталінскай Канстытуцыі — вялікай хартыі чалавечых праў, аб якіх стагоддзямі марылі толькі ў казках. Новую Канстытуцыю народ параўноўвае з сонцам, асвятліўшым зямлю, яе называюць — гонарам народаў, слаўным Сталінскім законам.

Кожны пункт Канстытуцыі, замацоўваючы заваяваныя рэволюцыяй правы — на працу, на асвету, на адпачынак, на забяспячэнне ў старасці— асобна васпяваецца ў народных песнях:

На рабоце, на вучобе —
Мы стаханаўцаў сям'я,
На асвету права маем —
Канстытуцыя дала...

Супастаўленне мінулага з сучасным у беларускім фальклоры з'яўляецца адным з вядучых матываў у песнях аб Сталінскай Канстытуцыі.

Народныя сходы па абмеркаванню Сталінскай Канстытуцыі часта суправаджаліся своеасаблівымі вечарамі ўспамінаў, на якіх старыя рабочыя і сяляне расказвалі аб горасным жыцці працоўных да рэволюцыі і параўноўвалі яго з радасным сёння.

Аб мінулым успаміналі,
Тое ўсё, — як страшны сон,
Дзякуй, наш любімы Сталін,
За твой радасны закон.

Народныя песні, усхваляючы Сталінскую Канстытуцыю, праводзяць гістарычныя паралелі, будзяць памяць аб цяжкім мінулым народа. Кануўшым у нябыт царскім законам аддаюцца суровыя словы, поўныя гневу і нянавісці, і гэтым яшчэ больш узмацняецца эмацыянальнае ўздзеянне строф, прысвечаных вялікаму сталінскаму закону. І самыя пяшчотныя, ідучыя з глыбіні сэрца словы любві і падзякі накіроўвае народ да таварыша Сталіна, да таго, хто даў гэты выдатны закон, найлепшы ў свеце.

«Вялікая радасць ахапіла мяне,—чытаем мы ў расказе, запісаным ад былога батрака з Сенненскага раёна,—калі я даведаўся аб праекце новай Канстытуцыі. Такой Канстытуцыі не мае ні адзін народ у свеце!

Я хоць па годах стары, але старасці не адчуваю. Працую аб'езчыкам у калгасе, пільна ахоўваю багаты калгасны ўраджай. За вялікі закон, за клопаты аб нас, працоўных, ад усяго сэрца вялікае дзякуй вялікаму Сталіну».

Народ славіць Сталіна, як геніяльнага прадаўжальніка справы Леніна.

Народ славіць Сталіна, як тварца чалавечага шчасця, вольнай і радаснай працы, забяспечанага і культурнага жыцця.

З імем таварыша Сталіна беларускі народ звязвае стварэнне сваёй дзяржаўнасці, росквіт сваёй ордэнаноснай рэспублікі:

Запаліце гэту зорку,
Хай асвеціць увесь свет;
Мы з Совецкай Беларусі
Нясем Сталіну прывет.
Песня ў полі зазвінела,
Шчасця вестачку нясе,
Канстытуцыю ўжо мае
Наша БССР.

У вобразе Сталіна народ бачыць таржаство ленінскай справы, таржаство соцыялізма, магутнасць сваёй радзімы.

Героі совецкага народнага эпаса—гэта рэальныя людзі, беззаветна адданыя справе соцыялізма, вядучыя масы наперад да новых перамог, гэта правадыры народных мас.

І першае месца сярод любімых герояў совецкага народа займаюць Ленін і Сталін.

Гэта—новы гістарычны эпас совецкага народа, эпас, які праз вобраз правадыра васпявае моц і веліч соцыялістычнай радзімы, гэта эпас і паэзія совецкага патрыятызма.

У казках і песнях народ услаўляе першую ў свеце краіну соцыялізма, пышна расцвіўшую пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі, тварцом якой з'яўляецца вялікі Сталін.

Да Сталіна — тварца Канстытуцыі народ накіроўвае свае самыя чуллівыя і хвалюючыя словы падзякі.

Краіна Саветаў
Усіх шчаслівей
І песні спявае
Ад усіх прыгажэй.
А песні пра тое,
Што весела жыць,
І Сталіну дзякуй
Усюды гучыць...

Адна песня пераклікаецца з другой:

...Уся Совецкая краіна
Славіць Сталіна, тварца
Канстытуцыі вялікай
І шчаслівага жыцця.

Свабодныя совецкія жанчыны спяваюць пра сваё роўнапраўе ва ўсіх галінах жыцця краіны, якое замацавана ў Сталінскай Канстытуцыі.

... Мудры Сталін наш
Новы даў закон,—
Параўняў жанчын
За работамі.
Голас наш цяпер
Не за печкаю,
У Совет ідзем
Роўнапраўнымі.

Для стварэння вобраза вялікага правадыра народныя песняры звяртаюцца да мастацкіх параўнанняў і сімволікі: радасць свету, сонейка над полем, горды сокал сонечнай зямлі, сэрца і розум усёй краіны, ясна зорка, родны бацька, — такім выступае ў паэтычнай свядомасці народа мудры герой— правадыр, тварэц найвялікшага закона шчаслівага жыцця — Вялікі Сталін.

У ходзе перадвыбарчай кампаніі, у дні выбараў у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР народ зноў прадэманстраваў сваё палітычнае і маральнае адзінства.

Усенароднае лікаванне ў дні выбараў выявілася ў новым творчым уздыме мас.

Зноў і зноў нясуцца песні ў гонар вялікага Сталіна — гордасці, радасці і надзеі ўсяго працоўнага чалавецтва.

Гэтыя песні з'яўляюцца выдатнымі дакументамі выбарчай кампаніі, у якіх выражаны думкі народа аб лепшых сваіх людзях, пасланых у першы соцыялістычны парламент.

Яшчэ задоўга да таго, як народ выканаў свой пачэсны грамадзянскі абавязак, апусціўшы бюлетэні ў выбарчыя урны, ён сваімі песнямі галасаваў за сталінскі блок комуністаў і беспартыйных.

Першым кандыдатам у дэпутаты народ вылучыў свайго Сталіна. Яго імя не сыходзіла з вуснаў выступаўшых на перадвыбарчых сходах. Калгасніца Марыя Валчок з Рудзенскага раёна выступіла з вершаванай прамовай:

... Цяпер усе народы
У Совет выбіраюць,
Лепшых сыноў краю
Туды пасылаюць.
З радасцю вялікай
Гавораць усе людзі:
Першым дэпутатам
Сталін у нас будзе.

Першым дэпутатам народ выбраў вялікага Сталіна. Аб гэтым радасна спяваюць песні:

Шла па полі я квяцістым,
Песенькі спявала.
Я за Сталіна ўчора
Голас свой аддала.

Песні пра Сталінскую Канстытуцыю адлюстроўваюць поўнакроўнае, насычанае шчасцем жыццё совецкага народа. І гэта шчасце вялікі народ абароніць ад усіх ворагаў, адкуль-бы яны ні з'явіліся.

Будзем пільна, як чэкісты,
Край совецкі вартаваць,
Ні шпіёны, ні фашысты
Нас не здолеюць зламаць.

———

Мастацкая творчасць мас ніколі не спыняецца. Сабраць усё лепшае, што стварыў народ пра найвялікшы дакумент нашай эпохі—Сталінскую Канстытуцыю — з'яўляецца справай гонару ўсёй нашай грамадскасці.

М. ГРЫНБЛАТ.

УЗМАЦНЕННЕ ФАШЫСЦКАГА ТЭРОРА

ПРАГА, 1 снежня. (ТАСС). Германскія фашысты вядуць узмоцненую падрыхтоўку да дадатковых «выбараў» у рэйхстаг, якія павінны праводзіцца 4 снежня ва ўсіх акупаваных раёнах Судэцкай вобласці.

У сувязі з гэтым Гестапо праводзіць зараз масавыя арышты сярод нямецкага і чэшскага насельніцтва. У Гротау і Маферсдорфе трэцяга дня арыштавана 200 чалавек. Сотні арыштаваных адпраўляюцца ў канцэнтрацыйныя лагеры. У Рэйхнеберзе арыштован былы соцыял-дэмакратычны дэпутат чэхаславацкага парламента Шэфер. Арыштавана таксама некалькі дзесяткаў дзеячаў турысцкага таварыства «Прыяцелі прыроды».

Побач з арыштамі чэхаў-антыфашыстаў вялікія партыі чэшскіх рабочых тэрмінова адпраўляюцца ўглыб Германіі, дзе ім нібы павінны прадаставіць работу. Мэта перакідкі — пазбаўленне іх магчымасці ўдзельнічаць у «выбарах».

8 снежня—сесія французскага парламента

ПАРЫЖ, 2 снежня. (ТАСС). Друк перадае, што Даладʼе пасля ўчарашніх нарад са старшынёй парламенцкай групы партыі радыкалаў і радыкал-соцыялістаў Шышэры рашыў скліканць сесію парламента на 8 снежня.

АДКЛІКАННЕ ПАСЛА ІСПАНСКАЙ РЭСПУБЛІКІ З БРУСЕЛЯ

БАРСЕЛОНА, 2 снежня. (ТАСС). Міністр замежных спраў Іспанскай рэспублікі Альварэс дэль Вайо паведаміў у друку аб адкліканні рэспубліканскім урадам свайго пасла з Бруселя. Пасол учора выехаў з Бруселя. У паведамленні Альварэса дэль Вайо ўказваецца, што адкліканне пасла выклікана тым, што бельгійскі ўрад абʼявіў аб пасылцы свайго прадстаўніка ў Бургос (месцапрабыванне так званага «урада» іспанскіх мяцежнікаў).

Як перадае агенцтва Эспань, адкліканне іспанскага пасла з Бруселя зрабіла ў Бельгіі моцнае ўражанне. Брусельскія газеты прысвяцілі гэтай падзеі спецыяльныя артыкулы.

* * *

БРУСЕЛЬ, 2 снежня. (ТАСС) Паводле паведамлення агенцтва Гавас, бельгійскі ўрад, спасылаючыся на адʼезд іспанскага пасла з Бельгіі, адклікаў свайго паверанага ў справах у Барселоне.

На франтах у Іспаніі

Як паведамляецца ў афіцыяльнай зводцы іспанскага міністэрства абароны, 1 снежня на ўсіх франтах ніякіх значных аперацый не адбывалася.

* * *

Фашысцкая авіяцыя прадаўжае зверскую бамбардыроўку грамадзянскага насельніцтва. 1 снежня авіяцыя інтэрвентаў бамбардыравала Аранхуэс (цэнтральны фронт). Ёсць ахвяры сярод грамадзянскага насельніцтва. У той-жа дзень 5 італьянскіх трохматорных самалётаў бамбардыравалі з вялікай вышыні зону Барселонскага порта. Самалёты скінулі 70—80 бомб вагою ад 50 да 100 кілаграмаў. Большасць бомб упала ў мора. Рэспубліканскія зенітныя батарэі прымусілі фашысцкія самалёты ўдаліцца.

ТЭЛЕГРАМА ІСПАНСКАЙ ДЭЛЕГАЦЫІ ВЦСПС

Дэлегацыя Іспанскай рэспублікі, якая прыязджала ў СССР на святкаванне XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі, прыслала сакратару ВЦСПС тав. Швернiку наступную тэлеграму:

«Іспанская дэлегацыя даведалася аб апошнім рашэнні ВЦСПС аб аказанні дапамогі Іспанскай рэспублііцы. Ад імя іспанскага народа дзякуем ВЦСПС і савецкі народ».

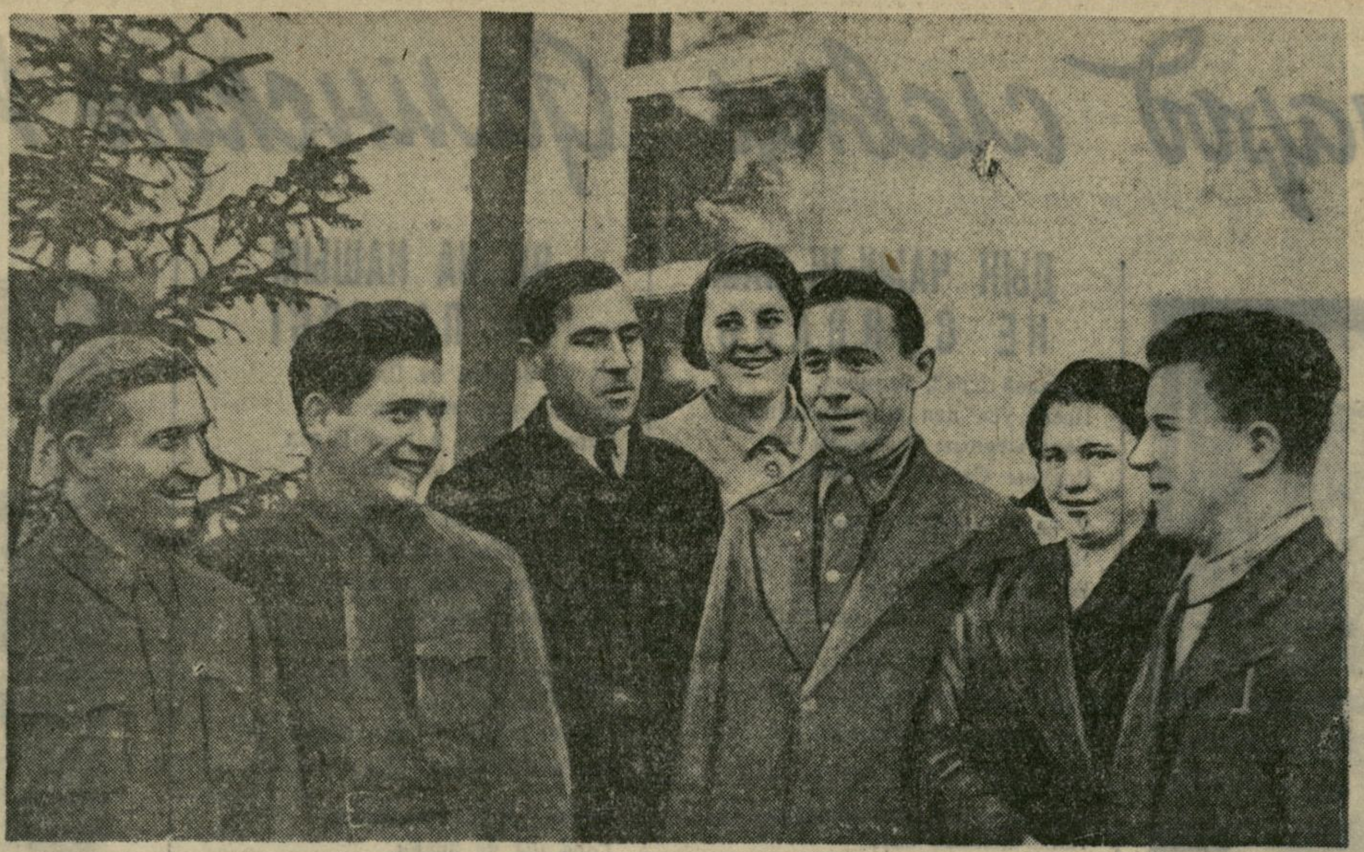

Група інтэлігенцыі соўгаса імя X-годдзя БССР. НА ЗДЫМКУ (злева направа): Е. Ф. Кузняцоў — памочнік начальніка палітаддзела соўгаса, В. Е. Беліцкі — дырэктар няпоўнай сярэдняй школы, І. В. Чадовіч — дырэктар участковай бальніцы, А. Ф. Шаўрук — акушорка, Я. К. Багай — агратэхнік. Е. Р. Масакоўская — зубны ўрач, С. А. Царыковіч — заг. вучэбнай часткай НСШ.

Фото П. Вальд і І. Другуль.

ПЕРШЫ З'ЕЗД СОВЕЦКІХ МАСТАКОЎ БССР

5 снежня ў клубе работнікаў літаратуры і мастацтва ў Менску адкрываецца зʼезд савецкіх мастакоў БССР. Зʼезд абмяркуе справаздачу аргкамітэта Саюза савецкіх мастакоў рэспублікі і выбера праўленне Саюза. Дэталёва будуць абмеркаваны пытанні падрыхтоўкі да Усебеларускай мастацкай выстаўкі, прысвечанай XX-годдзю вызвалення Беларусі ад белапалякаў.

У рабоце зʼезда прымуць удзел 75 мастакоў. Запрашаюцца найбольш таленавітыя мастакі і скульптары-самавучкі.

Зʼезд працягнецца 4 дні.

* * *

НАПЯРЭДАДНІ XX-ГОДДЗЯ СТВАРЭННЯ БССР

Пісьменнікі Совецкай Беларусі працуюць над новымі творамі пра росквіт ордэнаноснай БССР пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі. Аб заможным і культурным жыцці калгаснікаў, аб новых людзях беларускай вёскі пішуць творы старэйшыя пісьменнікі Янка Купала і Змітрок Бядуля. Міхась Лынькоў заканчвае напісанне рамана пра Вялікую Кастрычніцкую соцыялістычную рэвалюцыю ў Беларусі.

Пісьменнік-пагранічнік Ів. Шапавалаў напісаў лібрэта для новай арыгінальнай оперы аб барацьбе пагранічнікаў і калгаснікаў прыгранічнага калгаса з лютымі ворагамі совецкага народа — шпіёнамі і дыверсантамі.

Пісьменнік Эдуард Самуйлёнак закончыў напісанне пʼесы «Пагібель воўка», пра адважных патрыётаў-калгаснікаў. Пʼеса прынята да пастаноўкі Беларускім Дзяржаўным драматычным тэатрам. Пʼесу аб рэвалюцыйнай пільнасці калгаснікаў і рабочых МТС таксама напісаў малады пісьменнік тав. Пасляцовіч. Кандрат Крапіва заканчвае напісанне камедыі, у якой высмейваюцца жульніцкія махінацыі паклёпнікаў і карʼерыстаў. Паэты тт. Глебка і Броўка працуюць над лібрэта для новай оперы, музыку да якой піша дэпутат Вярхоўнага Совета БССР тав. Туранкоў.

Да радаснага свята беларускага народа — XX-годдзя з дня ўтварэння БССР — пісьменнікі напішуць рад нарысаў пра рост соцыялістычных гарадоў, пра дасягненні буйнейшых прадпрыемстваў і навуковых устаноў. Народны паэт БССР Якуб Колас піша нарыс пра выдатных людзей соўгаса, пра іх змаганне за ператварэнне балот у квітнеючыя землі. Паэты Совецкай Беларусі працуюць над вершамі, прысвечанымі юбілею.

ТУТ КАЛІСЬЦІ БЫЛО БАЛОТА

Многія сярод рабочых соўгаса імя X-годдзя БССР памятаюць час, калі невялікае лясістае ўзвышша, на якім жывапісна раскінуўся соўгасны гарадок, — вясной, летам і восенню ператваралася ў астравок сярод непраходнай трасіны.

— Бывала, — расказвае яшчэ зусім малады па ўзросту жыхар тутэйшых месц т. Падгорны, — празяваеш зімой запасціся запалкамі, карасінам, або мылам,—гора не абярэшся. Ні пехатой, ні на кані не перайсці балота да бліжэйшага населенага пункта. Прыходзілася чакаць, пакуль стукнуць марозы.

Большэвікі перамянілі аблічча калісьці глухога, цёмнага кутка Палесся. Балота перасеклі прамыя лініі асушальных каналаў, зʼявіліся насыпы дарог. На «востраве» — у недалёкім мінулым — выраслі двухпавярховыя дамы, клуб, завод па апрацоўцы канапель, прасторная бальніца, вялікі сельмаг, няпоўная сярэдняя школа.

У 1929 годзе соўгас засяваў усяго 301 гектар. У 1938 годзе сабран багаты ўраджай з 2,5 тысячы гектараў. Толькі за гэты год плошча асвоеных зямель соўгаса павялічылася на 129 гектараў. Больш чым чвэрць пасеваў соўгаса — 662 гектары — ураджайныя паўднёвыя каноплі. Яны дасягаюць тут 3,5 — 4 метраў у вышыню. Зараз соўгас з кожнага гектара атрымлівае 6,5—7 тон саломкі.

З кожным годам усё прыгажэй становіцца соўгасны гарадок. Ярка свецяць лямпачкі Ільіча ў кватэрах рабочых. Два, а то і тры разы ў пяцідзенку ў клубе дэманструюцца гукавыя кінофільмы. Сцэна ў велізарнай глядзельнай зале клуба не ўступіць па размерах сцэнам буйных тэатраў. Есць у клубе новенькае піяніна, праекцыйны ліхтар, інструменты для струннага аркестра. У кожнай кватэры пасёлка—трансляцыйная кропка мясцовага радыёвузла.

У буйную культурную сілу вырасла соўгасная інтэлігенцыя. Беліцкі В. Е.—калгаснік Старобінскага раёна — дырэктар школы, Масакоўская Е. Р. — калгасніца Слуцкага раёна — зубны ўрач, Багай Я. К.—калгаснік Тураўскага раёна — агратэхнік аддзялення Балотнага інстытута, Царыковіч С. А. — калгаснік Любаньскага раёна — завуч школы, Чадовіч І. В. — селянін Чырвонаслабодскага раёна БССР — 12 год працуе ўрачом і зараз — дырэктар участковай бальніцы.

Расце соўгас, растуць людзі, стварыўшыя буйны завод сельскагаспадарчых прадуктаў.

БУДУЧЫЯ ПЕДАГОГІ АВАЛОДВАЮЦЬ ВАЕННЫМІ ВЕДАМІ

РЭЧЫЦА. (Спец. кар. «Звязды»). Нядаўна ў Рэчыцкім педагагічным вучылішчы адбыўся выпуск 6 гурткоў ППХА. Зараз у вучылішчы налічваецца 456 значкістаў ППХА першай ступені, 185 другой ступені і 130 варашылаўскіх стралкоў. Такім чынам кожны студэнт педагагічнага вучылішча мае па 1—2 або 3 абаронныя значкі. Студэнты Емельянцаў Васіль і Бандарэнка Сяргей маюць значкі варашылаўскага стралка, ППХА першай і другой ступені і ГПА, Краўцова Софʼя — значкі варашылаўскага стралка першай ступені, ППХА першай і другой ступені і ГСА.

Будучыя педагогі настойліва авалодваюць ваеннымі ведамі. У вучылішчы працуе мотасекцыя. 50 студэнтаў вывучаюць мотацыклетную справу. Для найбольш падрыхтаваных студэнтаў існуе гурток інструктараў ваеннай справы, які ставіць сваёй мэтай—даць студэнтам веды малодшага начсастава. У гуртку займаецца 18 чалавек. Яны праслухалі ўжо лекцыі па статутах РСЧА, агнявой падрыхтоўцы, тактыцы, ваеннай тапаграфіі і аб падзеях ля возера Хасан.

ЛЕКЦЫІ ВУЧОНЫХ ДЛЯ КАЛГАСНІКАЎ

Вітаючы пачын групы знатных вучоных нашай краіны па перадачы калгаснікам дасягненняў перадавой совецкай навукі, калектыў навуковых работнікаў Інстытута соцыялістычнай сельскай гаспадаркі Акадэміі навук БССР на сваім сходзе абавязаўся кожны месяц, на працягу зімы, накіроўваць у калгасы і соўгасы рэспублікі не менш пяці чалавек для правядзення лекцый, дакладаў і гутарак па пытаннях правільнай апрацоўкі глебы, прымянення ўгнаення, арганізацыі працы ў калгасах, увядзення правільных севазваротаў і павышэння прадукцыйнасці жывёлагадоўлі.

Побач з выездамі ў калгасы намечаны выступленні ў друку і па радыё на сельскагаспадарчыя тэмы.

ВАКЗАЛ У ОРШЫ

Многімі прыгожымі пабудовамі ўзбагацілася ў гэтым годзе Совецкая Беларусь. Адным з такіх будынкаў зʼяўляецца новы вакзал у Оршы. Прасторныя, поўныя святла і паветра прыгожа аформленыя залы новага вакзала. Унутры сцены вакзала абліцаваны мрамарам шэрага і чырвонага з белымі прожылкамі колеру. З густам падабраныя плафоны льюць патокі электрычнага святла. Карнізы ўпрыгожаны арнаментам. Высяцца велічныя скульптуры В. І. Леніна і І. В. Сталіна.

Будаўнікі вакзала клапатліва прадугледзелі патрэбы пасажыраў. У новым будынку размешчаны курыцельныя пакоі, абсталяваныя камфартабельнымі дыванамі. У вялікай зале чакання — два прыгожых буфеты. Для паслуг мацеры і дзіцяці асобны пакой, дзе маленькія пасажыры весела і прыемна праводзяць час. Есць чытальня, пакой для хавання багажа, душ.

Кошт новага вакзала перавышае 2 мільёны рублёў.

З АПОШНЯЙ ПОШТЫ

АБУРАЮЧАЯ БЕСКЛАПОТНАСЦЬ

У нумары ад 28 лістапада рэдакцыя газеты «Большэвік» (Капаткевіцкі раён) і ад 29 лістапада газета «Ударнік» (Суражскі раён) у шпігелі змясцілі цытату з даклада таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усесаюзным зʼездзе Советаў «Аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР», дапусціўшы пры гэтым у ёй грубейшую палітычную памылку. Чыясьці рука замест слова «мутнай» набрала «магутнай», надаўшы гэтым самым цытаце яўна палітычна скажоны сэнс.

І тым не менш, нумары газеты вышлі ў свет. Вышлі ў свет таму, што намеснік рэдактара газеты «Большэвік» Путрулёнак і рэдактар газеты «Ударнік» Васільеў яшчэ не зразумелі, як відаць, аднаго з галоўных патрабаванняў партыі да большэвіцкага друку і яго работнікаў — гэта абсалютнай дакладнасці і рэволюцыйнай пільнасці.

НОВЫЯ РАБОТЫ СКУЛЬПТАРА АЗГУРА

Беларускі скульптар тав. З. І. Азгур закончыў работу над скульптурнай групай «Маркс і Энгельс». Гэта работа прынята «Всекохудожником» (Масква) для выпуску скульптуры масавым тыражом. «Всекохудожником» прынята таксама для выпуску масавым тыражом другая скульптура тав. Азгура—«Ленін і Сталін».

Цяпер скульптар працуе над вялікай манументальнай групай «Ленін і Сталін» для цэнтральнага зала павільёна БССР на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Вышыня фігур—2 метры 70 сантыметраў.

У сучасны момант тав. Азгур заканчвае бюст Нікалая Іванавіча Ежова для камбіната выяўленчага мастацтва БССР.

Здарэнні

Пажар. У калгасе «Новае жыццё», Касцюковіцкага раёна, загарэлася ільнасушылка. Агнём знішчана 15 цэнтнераў ільнатрасты і неабмалочанае жыта з плошчы ў 2 гектары.

Устаноўлена, што адказны за малацьбу ў калгасе Е. Такуноў падпаліў у сушылцы печ, а сам пайшоў дадому, пакінуўшы яе без усякага прыгляду. У 1933 годзе ён ужо быў судзім за аналагічную справу. Такуноў арыштаван і прыцягваецца да крымінальнай адказнасці.

ДЗЕННІК

4 снежня, у 7 гадзін вечара, у клубе імя Сталіна адбудзецца ўрачысты пленум Варашылаўскага райкома КП(б)Б, аргкамітэта райсовета і райкома ЛКСМБ, прысвечаны Дню Сталінскай Канстытуцыі.

Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва (пакой № 20) адбудзецца кансультацыя для членаў ВКП(б), прапагандыстаў, совецкай інтэлігенцыі горада, прыступіўшых да самастойнага вывучэння гісторыі ВКП(б) на тэму: **«Як трэба прыступаць да вывучэння першага раздзела гісторыі ВКП(б)».**

Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме партактыва (пакой № 18) Менгарком КП(б)Б склікае нараду рэдактараў многатыражак і насценных газет усіх прадпрыемстваў і ўстаноў горада па пытанню аб задачах нізавога друку, вынікаючых з пастановы ЦК ВКП(б) «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

МЕНГАРКОМ КП(б)Б.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр
3 снежня
КАЦЯРЫНА ЖАРНАСЕК
Абанемент № 29.
Пачатак у 7 г. 30 м. веч. Каса адкрыта з 2 г. дня да 8 г. 30 м. веч. бесперапынна.

Белдзяржтэатр оперы і балета (у памяшканні Дзярж. яўрэйск. тэатра БССР).
3 снежня
ТОСКА
Абанемент № 31.
Пачатак у 8 гадзін веч.
Каса—з 12 да 2 і з 5 да 8 г. веч.

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
Вялікі гукавы мастацкі фільм
АЛЕКСАНДР НЕЎСКІ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
Гукавы мастацкі фільм
11 ЛІПЕНЯ

Дзіцячы кінотэатр
ЧАЛАВЕК З РУЖЖОМ

Кінотэатр «Спартак»
ГОД 19-ы

Кінотэатр «Навіны дня»
1. «Здравствуй, сталинский урожай!»
2. Журн. Маск. студыі кінохронікі № 52.
3. Журн. Менскай студыі кінохронікі № 27.
4. Кітай у барацьбе.

БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА
ЗАГОТКОНЬ
З 1 СНЕЖНЯ 1938 г.
ПРЫСТУПІЛА
да заключэння дагавораў
на пастаўку карыстальных племянных коняй і маладняка на 1939 год
Усе прадпрыемствы, арганізацыі, калгасы, якія маюць патрэбнасць у конях, павінны накіраваць прадстаўнікоў з даверанасцю на права заключэння дагавора па адрасу:
Менск, Дом урада, першы паверх, пакой 109, Белкантора Загот конь.

Гукавы кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“.
з 3-га СНЕЖНЯ 1938 г. дэманструецца ВЯЛІКІ ГІСТАРЫЧНЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
АЛЕКСАНДР НЕЎСКІ
Фільм прысвечан аднаму з самых гераічных падзей рускага жыцця XIII века — разгрому тэўтона-лівонскіх рыцараў на Чудскім возеры ў 1242 годзе.
Коратка рысуючы стан тагочаснай Русі, толькі што перанесшай нашэсце манголаў фільм паказвае, як рускія патрыёты арганізоўваюць адпор нашэсцю нямецкіх «псоў-рыцараў», як вырастае магутны народны рух супроць інтэрвентаў.
Фільм заканчваецца бліскучай перамогай рускага народа на чале з палкаводцам Александрам Неўскім.
Аўтары сцэнарыя — П. А. Паўленка і С. М. Эйзенштэйн.
Пастаноўка заслуж. дзеяча мастацтваў С. М. Эйзенштэйна і Д. І. Васільева.
Кампазітар — С. Пракофʼеў.
У галоўных ролях:
заслуж. арт. рэсп. — ордэнаносец Н. К. Чэркасаў
заслуж. арт. рэсп. — Д. Н. ОРЛОЎ
народн. арт. рэсп. — ордэнаносец В. О. Масаліцінава.
засл. арт. рэсп. — В. К. Новікаў
засл. арт. рэсп. — С. К. Блiннікаў
народны арт. рэсп. — В. Л. Ершоў
засл. арт. рэсп. — Л. А. Фенін
засл. арт. рэсп. — Н. А. Рагожын
Вытворчасць кіностудыі МОСФІЛЬМ, выпуск САЮЗКІНОПРАКАТ.
Каса адкрыта з 11 г. раніцы.
Пачатак сеансаў: 5.30, 7.30, 9.15 і 11 г. вечара.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 16 МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА

5 кастрычніка 1938 г. г. Менск.

АБ ЗАБАРОНЕ ПРАВЯДЗЕННЯ РАМОНТАЎ, ПЕРАПЛАНІРОВАК, НАДБУДОЎ, ПРЫБУДОЎ, АСВАЕННЯ ЗЯМЕЛЬНЫХ УЧАСТКАЎ, А ТАКСАМА ПАБУДАВАННЯ І ЗНОСУ ЖЫЛЫХ, СЛУЖБОВЫХ І НАДВОРНЫХ ПАБУДОЎ БЕЗ ДАЗВОЛУ МЕНКОМГАСА.

У мэтах планавай забудовы і рамонту жылых і службовых пабудоў, згодна існуючых тэхнічных і супроцьпажарных правіл, Менскі Гарадскі Совет пастанаўляе:

1) Абавязаць усе ўстановы, прадпрыемствы, арганізацыі і ўсіх грамадзян гор. Менска, праводзячых будаўніцтва службовых надворных будынкаў, знос старых, капітальны рамонт, перапланіроўку, надбудову, прыбудову, а таксама асваенне межаў асвоеных. — атрымліваць на гэта папярэдні дазвол у Менскім аддзеле комунальнай гаспадаркі.

2) Вінаватыя ў парушэнні гэтай абавязковай пастановы прыцягваюцца да адміністратыўнай адказнасці — штрафу да 100 руб., або прымусовым работам да 15 дзён.

3) Нагляд за выкананнем гэтай абавязковай пастановы ўскладаецца на Менскі аддзел комунальнай гаспадаркі і РСМіліцыю.

4) Гэта пастанова ўваходзіць у сілу праз 7 дзён пасля яе апублікавання.

Старшыня Менскага Гарадскога Совета Е. ЛЮБІЧ.

Сакратар Горсовета І. КАЗЛОЎСКІ.

ДА ЎВАГІ калгасаў, соўгасаў, гужтранспартных арганізацый, калгаснікаў і аднаасобнікаў.
КОНСКІ ВОЛАС—ВЕЛЬМІ КАШТОЎНАЯ СЫРАВІНА для прамысловасці і экспарта.
СТРЫЖЫЦЕ ХВОСТ І ГРЫВУ Ў КОНЕЙ.
СТРЫЖКУ РАБІЦЕ ТОЛЬКІ АДЗІН РАЗ У ГОД — ВОСЕННЮ. УВЕСЬ САБРАНЫ ВОЛАС ПРАДАВАЙЦЕ ПА ЎСТАНОЎЛЕНЫХ ЦЭНАХ САЮЗЗАГОТСКУР ПРАЗ ЯГО ЗАГАТОЎЧЫЯ ПУНКТЫ, ВОЕНСКІЯ ПЛЯЦОЎКІ, ЛАРКІ, РАЗʼЯЗДНЫХ АГЕНТАЎ, А ТАКСАМА СЕЛЬПО і саюзуцiль.
ЗАБАРАНЯЕЦЦА СТРЫЖКА ВАЛАСОЎ У КОНЕЙ, ХВОРЫХ ЗАРАЗНЫМІ ХВАРОБАМІ І Ў ГАСПАДАРКАХ, НЕБЛАГАПАЛУЧНЫХ ПА ЗАРАЗНЫХ ХВАРОБАХ КОНЕЙ, А ТАКСАМА Ў КОНЕЙ МАЛАДЗЕЙ ТРОХ ГОД.
ЯК ПРАВІЛЬНА РОБІЦЦА стрыжка.

ВЫРАБЫ З КОНСКАГА ВОЛАСА